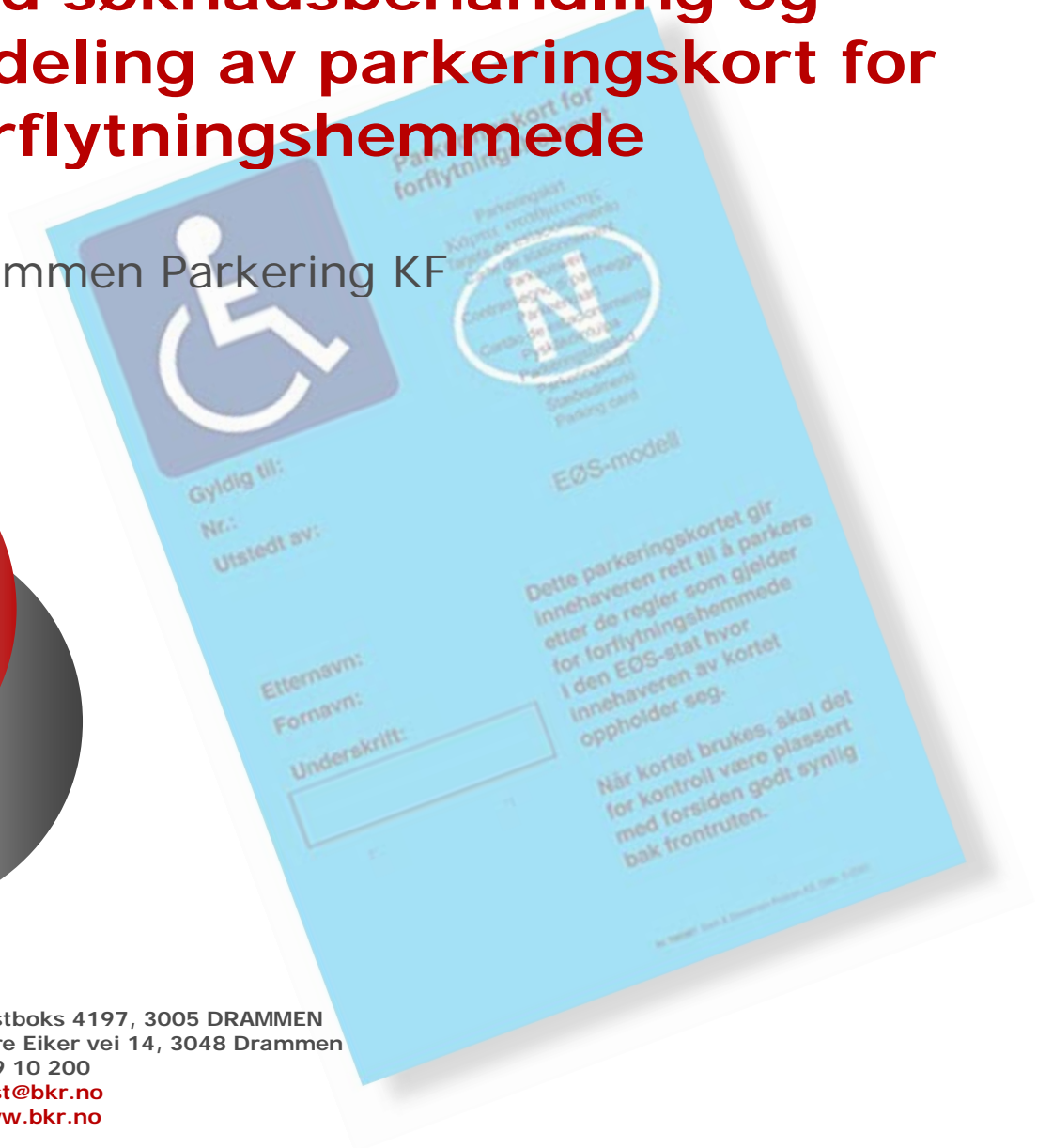

Undersøkelse
November 2016

Praktisering av regelverk ved søknadsbehandling og tildeling av parkeringskort for forflytningshemmede

Drammen Parkering KF

Postadresse: **Postboks 4197, 3005 DRAMMEN**
Besøksadresse: **Øvre Eiker vei 14, 3048 Drammen**
Telefon: **409 10 200**
e-post: **post@bkr.no**
URL-adresse: **www.bkr.no**

Sammendrag

Drammen Parkering KF (DPKF) er et kommunalt foretak opprettet i 2007 for å forvalte tilrettelegging, administrering og håndheving av parkering for Drammen kommune. Blant foretakets oppgaver er forvaltningen av parkeringstillatelser til forflyttingshemmede (HC-kort). Styret besluttet i mai 2016 å be administrasjonen bestille en evaluering av virksomhetens praktisering av regelverket ved søknadsbehandling og tildeling av parkeringskort for funksjonshemmede. Buskerud Kommunerevisjon IKS har påtatt seg oppdraget etter forespørsel fra foretakets daglige leder, og Kontrollutvalget i Drammen kommune er orientert om bestillingen.

I dialog med selskapet har revisjonen formulert undersøkelsens problemstillinger slik:

1. Hvordan er søknads- og klagebehandling for parkeringstillatelser for forflyttingshemmede organisert og drevet i Drammen kommune?
2. Behandler DPKF søknader om parkeringstillatelse for forflyttingshemmede i samsvar med gjeldende regelverk?

Revisjonen har funnet det hensiktsmessig å dele undersøkelsens andre problemstilling inn i følgende tre delproblemstillinger:

- I hvilken grad opplyser DPKF søknader om parkeringstillatelse til forflyttingshemmede forsvarlig?
- I hvilken grad vurderer DPKF søknader om parkeringstillatelse forsvarlig opp mot kriteriet for parkeringstillatelse i forskriften § 2 første ledd og bestemmelsen i § 3 annet ledd?
- I hvilken grad behandler DPKF klager på vedtak om parkeringstillatelser forsvarlig?

I kartleggingsfasen er det foretatt dokumentgjennomgang og samtaler med ansatte i selskapet. Revisjonen har vært i møte med klagenemnda for Drammen kommune hvor vi ble gitt anledning til å drøfte temaet med nemndas medlemmer. Vi har også forespurt om og mottatt innspill fra Rådet for funksjonshemmede, Eldrerådet og Norges Handikapforbund Oslofjord Vest.

For å vurdere de innsamlede fakta har revisjonen tatt utgangspunkt i følgende kilder for å utlede revisjonskriterier:

- Forvaltningsloven
- Vegtrafikkloven og forskrift om parkering for forflyttingshemmede
- Samferdselsdepartementets og Vegdirektoratets retningslinjer til forskrift om parkering for forflyttingshemmede
- Uttalelser fra Samferdselsdepartementet, Sivilombudsmannen og Likestillings- og diskrimineringsombudet

I rapporten fremkommer følgende nøkkeltall for området:

- DPKF mottar i snitt ca 400 søknader i året om HC-kort (2010 – 2015)
- Andelen som innvilges ligger mellom på 50 og 60 % (2010 – 2015)
- Andelen av de innvilgede som er begrunnet i gangdistanse er ca 80 % (2015)
- Andelen utstedte / gyldige HC-kort er synkende, og for 3. tertial 2015 og 1. tertial 2016 under 400.
- DPKF behandlet 60 klager i 2015, og av disse ble 16 omgjort av selskapet og 20 sendt til klagenemnda.
- Klagenemnda omgjør kun helt unntaksvis vedtak fra DPKF.

Revisjonens samlede vurdering er at DPKF i hovedsak behandler søknader om parkeringstillatelser for forflyttingshemmede i samsvar med gjeldende regelverk. Noen merknader har vi likevel, og ut fra disse har vi kommet frem til følgende anbefalinger:

Drammen Parkering KF må:

- Endre sin praksis med etterfølgende begrunnelser i klagesaker.

Drammen Parkering KF bør:

- Gjennomgå informasjonen på foretakets nettsider med hensyn på:
 - å sikre at informasjonen er presis nok med hensyn til relevansen av sosiale behov ved behandlingen av søknader om parkeringstillatelse til forflyttingshemmede
 - være presis nok med hensyn til formuleringer av typen «Ved tildeling prioriteres de av søkerne som trenger det mest og skjønnsvurderingen gjøres på bakgrunn av dette». Presis informasjon til publikum er med på å redusere muligheten for misforståelser.
- Vurdere om man ved dagens praksis vurderer saken tilstrekkelig bredt i tilfeller der søknaden primært er begrunnet i andre medisinske forhold enn lidelser i bevegelsesapparat, lungelidelser o.l.
- Normalt begrunne tillatelsens varighet i de tilfeller søknaden innvilges.
- Vurdere om vedtakene noen ganger kan gjøres kortere og mer poengterte.
- Vurdere om begrunnelsene i innvilgelsesvedtakene alltid er tilstrekkelig til å synliggjøre at hensynet til likebehandling ivaretas.
- Vurdere hvordan den interne arbeidsdelingen med parkeringstillatelser for forflyttingshemmede best gjøres for å ivareta både effektivitet og faglig kvalitet, og samtidig sikre at foretaket har habile saksbehandlere ved en eventuell klage.

Et utkast til rapport er oversendt daglig leder til uttalelse. Daglig leders uttalelse i brev av 14. november 2016, er vedlagt rapporten.

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	1
1.1. BAKGRUNN FOR OG FORMÅL MED PROSJEKTET.....	1
1.2. PROBLEMSTILLINGER OG AVGRENSNING.....	1
2. METODE	2
3. REVISJONSKRITERIER	2
4. INNHENTEDE FAKTA I UNDERSØKELSEN	3
4.1. INFORMASJON PÅ NETT	3
4.2. SØKNADSSKJEMA M.M.	5
4.3. GJENNOMGANG AV ENKELTSAKER.....	6
4.4. SAMTALER MED DE ANSATTE	7
4.5. OPPLYSNINGER FRA ANDRE.....	7
5. ORGANISERING OG BEHANDLING AV SØKNADER OM PARKERINGSTILLATELSE FOR FORFLYTNINGSHEMMEDE	8
5.1. ORGANISERING	8
5.2. SAKSBEHANDLING.....	8
5.2.1. RUTINER	8
5.2.2. TALL FRA DRAMMEN PARKERING KF.....	9
5.2.3. TALL FRA KOSTRA	9
5.3. KLAGER PÅ VEDTAK	10
5.3.1. RUTINER	10
5.3.2. TALL FRA DRAMMEN PARKERING KF.....	11
5.4. KLAGEORGAN FOR PARKERINGSTILLATELSER FOR FORFLYTNINGSHEMMEDE	11
6. VURDERINGER OG KONKLUSJONER	12
6.1. SAMLET VURDERING	12
6.2. I HVILKEN GRAD OPPLYSER DRAMMEN PARKERING KF SØKNADER OM PARKERINGSTILLATELSE TIL FORFLYTNINGSHEMMEDE FORSVARLIG?	12
6.2.1. REVISJONENS VURDERING.....	12

6.3. I HVILKEN GRAD VURDERER DRAMMEN PARKERING KF SØKNADER OM PARKERINGSTILLATELSE FORSVARLIG OPP MOT KRITERIET FOR PARKERINGSTILLATELSE I FORSKRIFTEN § 2 FØRSTE LEDD OG BESTEMMELSEN I § 3 ANNET LEDD?	13
6.3.1. REVISJONENS VURDERING	13
6.3.2. OM SØKNADER BEGRUNNET MED LIDELSER I BEVEGELSESAPPARATET M.M.	15
6.3.3. OM SØKNADER PRIMÆRT BEGRUNNET I ANDRE FORHOLD	15
6.3.4. OM SOSIALE BEHOV	16
6.3.5. OM SØKNADER FRA PASSASJERER	17
6.3.6. OM VARIGHET AV TILLATELSEN	17
6.4. I HVILKEN GRAD BEHANDLER DRAMMEN PARKERING KF KLAGER PÅ VEDTAK OM PARKERINGSTILLATELSER FORSVARLIG?	17
6.4.1. REVISJONENS VURDERING	17
6.4.2. OM PRAKSISEN MED ETTERFØLGENDE BEGRUNNELSER	17
6.4.3. OM HABILITETSSPØRSMÅL I KLAGESAKSBEHANDLINGEN	18
7. ANBEFALINGER	19
Referanser	20
Vedlegg 1 – Tildeling av parkeringstillatelse for forflyttingshemmede	21
Vedlegg 2 – Parkeringstillatelse for forflyttingshemmede – orientering, søknad og legeerklæring	23
Vedlegg 3 – Utleddning av revisjonskriterier	27
Vedlegg 4 – Daglig leders uttalelse i brev av 14. november 2016	30

1. INNLEDNING

1.1. Bakgrunn for og formål med prosjektet

Drammen Parkering KF (DPKF) er et kommunalt foretak opprettet i 2007 for å forvalte tilrettelegging, administrering og håndheving av parkering for Drammen kommune. Foretaket ledes av daglig leder Claus Mølbach-Tellefsen, har 24 ansatte, og omsatte i 2015 for 49,7 millioner kroner. Styret i foretaket består av syv personer, der fem er oppnevnt av bystyret og to er valgt av og blant de ansatte. Bystyret velger styrets leder og nestleder.

Blant foretakets oppgaver er forvaltningen av parkeringstillatelser til forflyttingshemmede.

I styremøte 11. mai 2016 (sak 22/16) besluttet styret å be administrasjonen bestille en evaluering av virksomhetens praktisering av regelverket ved søknadsbehandling og tildeling av parkeringskort for funksjonshemmede. I saksutredningen til styret het det:

Drammen Parkering mottar mange negative henvendelser og mye kritikk fra søkere som ikke får innvilget sin søknad om parkeringstillatelse for forflyttingshemmede. Dette leder igjen til mange spørsmål, negative medieoppslag, dårlig omdømme, og det benyttes mye ressurser på klagebehandling og saker som klages inn for kommunens klagenemnd.

Det er Drammen kommune, ved Drammen Parkering KF, som fatter vedtak om tildeling av parkeringstillatelse for forflyttingshemmede for søkere som er bosatt i Drammen kommune. Foretaket behandler rundt 400 søknader om parkeringstillatelse. Søknadene og klagenes behandles etter forskrift om parkering for forflyttingshemmede og forvaltningsloven. I tillegg vektlegges retningslinjer og uttalelser fra Vegdirektoratet, Samferdselsdepartementet og Sivilombudsmannen, samt forvaltningspraksis. Det er ønskelig med en ekstern gjennomgang av rutineene for saksbehandlingen av disse sakene både ved søknads og klagebehandling, både for å se på om behandlingen er i tråd med gjeldende regelverk, for å se om rutineene etterleves samt for å se på om behandlingen kan gjøres på en mer hensiktsmessig eller formålstjenlig måte.

Buskerud Kommunerevisjon IKS har påtatt seg oppdraget etter forespørsel fra foretakets daglige leder. Kontrollutvalget i Drammen kommune er orientert om bestillingen.

1.2. Problemstillinger og avgrensning

Revisjonen har formulert undersøkelsens problemstillinger slik:

3. Hvordan er søknads- og klagebehandling for parkeringstillatelser for forflyttingshemmede organisert og drevet i Drammen kommune?
4. Behandler Drammen Parkering KF søknader om parkeringstillatelse for forflyttingshemmede i samsvar med gjeldende regelverk?

Den første problemstillingen er av deskriptiv (beskrivende) art. Revisjonen har funnet det hensiktsmessig å dele undersøkelsens andre problemstilling inn i følgende tre delproblemstillinger:

- I hvilken grad opplyser Drammen Parkering KF søknader om parkeringstillatelse til forflyttingshemmede forsvarlig?
- I hvilken grad vurderer Drammen Parkering KF søknader om parkeringstillatelse forsvarlig opp mot kriteriet for parkeringstillatelse i forskriften § 2 første ledd og bestemmelsen i § 3 annet ledd?
- I hvilken grad behandler Drammen Parkering KF klager på vedtak om parkeringstillatelser forsvarlig?

For hver av delproblemstillingene er det utarbeidet revisjonskriterier, jf. kapittel 6 og vedlegg 3.

Revisjonen presiserer at fordi oppdraget er gitt av Drammen Parkering KF, vil revisjonen ikke foreta nærmere vurderinger av klagenemndas saksbehandling og vurderinger i de sakene nemnda får til behandling. Det er Drammen Parkering KFs egen praksis som er tema for undersøkelsen. Klagenemnda vil bli noe omtalt i forbindelse med kapittel 4.

2. METODE

Undersøkelsen er utført av Buskerud Kommunerevisjon IKS egne ansatte, det er ikke benyttet ekstern bistand. Kvalitetssikring av rapport er utført i tråd med RSK 001.

Undersøkelsen er gjennomført i samsvar med Standard for gjennomføring av forvaltningsrevisjon (RSK 001) fastsatt av styret i Norges Kommunerevisorforbund, så langt den passer. Problemstilling nr. 1 er av beskrivende art og det er således ikke utledet revisjonskriterier. Revisjonskriterier for undersøkelsens problemstilling nr. 2 er utledet ved juridisk metode.

Når det gjelder innhenting av faktaopplysninger, har revisjonen i sitt arbeid foretatt dokumentgjennomgang og hatt samtaler med ansatte hos Drammen Parkering KF. Samtalene med ansatte er referatført av revisjon og verifisert i etterkant. Det er gjennomgått 59 vedtak fra første halvår 2016. Av dette er det 42 av totalt 47 avslag, samt 17 av totalt 67 innvilgelser.

Revisjonen var invitert til møte for klagenemnda for Drammen kommune den 13. oktober 2016, hvor vi ble gitt anledning til å drøfte temaet med nemndas medlemmer. Videre er Rådet for funksjonshemmede, Eldrerådet og Norges Handikapforbund Oslofjord Vest forespurt om innspill, og vi har mottatt tilbakemelding fra alle de tre organisasjonene.

Et utkast til rapport er sendt foretakets daglige leder for uttalelse.

3. REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er betegnelsen for de krav, normer og standarder som Drammen Parkering KFs praksis skal vurderes på grunnlag av.

Undersøkelsens første problemstilling er deskriptiv (beskrivende), og her har revisjonen derfor ikke utledet revisjonskriterier. For undersøkelsens andre problemstilling, om praksis er i samsvar med regelverket, har revisjonen tatt utgangspunkt i følgende kilder:

- Forvaltningsloven
- Vegtrafikkloven og forskrift om parkering for forflyttingshemmede
- Samferdselsdepartementets og Vegdirektoratets retningslinjer til forskrift om parkering for forflyttingshemmede
- Uttalelser fra Samferdselsdepartementet, Sivilombudsmannen og Likestillings- og diskrimineringsombudet

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse for krav og forventninger som benyttes for å vurdere kommunens virksomhet, økonomi, produktivitet, måloppnåelse osv. Sammenholdt med faktabeskrivelsen danner revisjonskriteriene basis for de analyser og vurderinger som foretas, de konklusjoner som trekkes, og de er et viktig grunnlag for å kunne dokumentere avvik eller svakheter.

Som nevnt i kapittel 1.2 har revisjonen delt vurderingen av om praksis er i samsvar med gjeldende regelverk inn i tre delproblemstillinger. For hver av disse er det utledet revisjonskriterier. Vi viser til vedlegg 3. Revisjonskriteriene i seg selv er nevnt under revisjonens vurderinger, se kapittel 6.

4. INNHENTEDE FAKTA I UNDERSØKELSEN

Nedenfor gis en oversikt over de faktiske opplysninger revisjonen har samlet inn for vurderingen av om Drammen Parkering KFs praksis er i samsvar med gjeldende regelverk. Vi har gått gjennom foretakets søknadsskjema og informasjonssider på internett, samt 59 enkeltsaker. Videre har vi hatt samtaler med ansatte ved Drammen Parkering KF. Som tidligere nevnt er også klagenemnda og interesseorganisasjoner forespurt om å komme med opplysninger til undersøkelsen, og samtlige har respondert.

4.1. Informasjon på nett

Drammen Parkering KF har publisert informasjon på sine nettsider¹. Som generell veiledning til publikum heter det:

Parkering for forflyttingshemmede er et knapphetsgode. Alle som søker om parkeringstillatelse har begrenset gangevne og har oppgitt et behov for parkeringslette i forbindelse med besøk hos lege, behandler, sykehus, sosiale aktiviteter og handling. Ved tildeling prioriteres de av søkerne som trenger det mest og skjønnsvurderingen gjøres på bakgrunn av dette.

Hvem prioriteres ved innvilgelse av parkeringstillatelse?

De som prioriteres er søkere som har rullestolheis/rampe i bilen, de som er avhengig av parkeringstillatelse hjemme eller på jobb og de som svært hyppig er til behandling på steder der de ikke kan benytte det ordinære parkeringstilbudet.

Hvem prioriteres ikke?

Parkeringstillatelse tildeles ikke søkere som kun enkelte ganger har behov for parkeringslette, de som primært har behov i forbindelse med handling og sosiale aktiviteter, de som i hovedsak kan benytte ordinære parkeringsplasser eller de som har andre alternative løsninger enn HC- kort. Parkeringstillatelse tildeles sjelden til søkere som er passasjer da de oftest har anledning til å benytte reglene for av- og påstigning.

Om forholdet mellom legens erklæring og DPKFs vurdering heter det:

Legeerklæringen dokumenterer at kriteriet som gjelder forflyttingshemming er innfridd, og bidrar med informasjon om forflytningsevne, behov for hjelpemidler, konstant tilsyn med mer. Kommunen vektlegger dette i sin videre vurdering av om søker i sin hverdag har et særlig behov for parkeringslette. Søker må selv dokumentere at det faktisk foreligger et særlig behov for parkeringslette – informasjon om konkret parkeringsproblematikk.

Forskriften stiller som vilkår at søker, i tillegg til nedsatt gangevne (medisinsk begrunnet og dokumentert ved legeerklæring), også må vise til et særlig behov for parkeringslette. Dette gjøres ved at søker oppgir konkrete opplysninger om steder hvor parkering oppleves som problematisk i tillegg til opplysninger om besøkshyppighet og formålet på besøkene.

Bakgrunnen for at det er kommunens oppgave å vurdere behovet for parkeringslette og ikke legens, er at det skal foretas en mest mulig nøytral vurdering av behovet for parkeringslette. Kommunen skal med sin lokalkunnskap vurdere parkeringssituasjonen på steder søker har oppgitt å ha vansker med å parkere. Det er Drammen Parkering som behandler søknader om parkeringstillatelse for søkere som er bosatt i Drammen. Drammen Parkering er godt kjent med parkeringssituasjonen i Drammen og har også nært samarbeid med andre kommuner om parkeringsproblematikk.

¹ Vedlegg 1 – Tildeling av parkeringstillatelse for forflyttingshemmede, informasjon fra foretakets nettside

Kommunen overprøver ikke legens attest på forflytningshemming, men vurderer søknadene helhetlig ut i fra søkemassen og de oppgitte og dokumenterte opplysningene om behovene og prioriter søkerer med det største behovet. Dersom det eneste kriteriet skulle vært at det forelå legeattest på forflytningshemming, ville nesten alle søkere vært berettiget til parkeringstillatelse. Med langt flere parkeringstillatelser i omløp, ville resultatet blitt at de reserverte plassene sjeldent ville vært tilgjengelige, noe som ville gjort hverdagen til de som trenger plassene mest svært vanskelig.

Og om forskriftens krav om særlig behov for parkeringslette heter det:

Ved vurderingen av særlig behov for parkeringslette har vegdirektoratet i retningslinjene uttalt at det skal sees på

- de *konkrete steder* søker må oppsøke
- om de *ordinære plassene* ikke kan benyttes av søker
- hvor *hyppig* søker har dette behovet og
- om problemet kan *løses på annen måte*.

Det skal spesielt vektlegges dersom søker har parkeringsproblemer ved bosted, arbeid/skole og nødvendig aktivitet, herunder medisinsk behandling og oppfølging.

Handling, sosiale aktiviteter og problematikk knyttet til bæring gir i seg selv ikke rett til parkeringstillatelse.

Forskriften legger opp til en skjønnsvurdering med hensyn til hva som er å anse som et "særlig behov" for parkeringslette. Skjønnsvurderingen ligger innenfor de rammene forskriften setter. Videre legges også forskriftens retningslinjer, uttalelser fra Sivilombudsmannen og Vegdirektoratet og forvaltningspraksis til grunn for vurderingen. Parkeringstillatelse innvilges etter dette derfor til de søkerne som trenger det mest.

Endelig gis en orientering som særskilt retter seg mot søkere som ikke selv er sjåfører, men passasjerer:

Det skal mye til før det gis tillatelse til en passasjer, selv om vilkårene i forskriften fremstår som like for fører og passasjer. Dette da passasjerens behov i stor grad kan ivaretas gjennom av- og påstigning og at fører så parkerer bilen på ordinær plass. Der det er nødvendig kan passasjerer følges helt inn til bestemmelsesstedet (f.eks inn på venteværelset) før sjåføren går ut og flytter bilen.

Å benytte ovennevnte adgang til av- og påstigning kan synes tungvint for familie og faste omsorgspersoner til forflyttingshemmede. Det kan virke som en ekstra belastning i de tilfellene en må flytte motorvognen når det finnes en ledig plass for forflyttingshemmede. Likevel vil forflyttingshemmede førere ofte kunne være i en vanskeligere situasjon, og vil kanskje ikke få utført sine gjøremål dersom spesialplassene er opptatt av motorvogner med funksjonsfriske førere.

Tillatelse til søkere som er passasjerer tildeles i de tilfeller der vedkommende vanskelig kan forlates uten tilsyn, selv for kortere tid, f.eks. sterkt psykisk utviklingshemmede, barn i en viss alder og andre som ikke kan ta vare på seg selv.

4.2. Søknadsskjema m.m.

Drammen Parkering KF har utarbeidet et standardisert søknadsskjema for dem som søker parkeringstillatelse for forflyttingshemmede². Skjemaet er tilgjengelig på foretakets nettsider.

Skjemaets førsteside er en orientering til søkeren. Her heter det blant annet:

Parkeringstillatelsen er ment som hjelpemiddel for personer som på grunn av vesentlig nedsatt forflytnings-evne har et særlig behov for parkeringslette på ett eller flere konkrete steder. For at parkeringstillatelse skal gis, er det ikke tilstrekkelig å påvise en sykdomstilstand som begrenser forflytningsevnen. Det kreves i tillegg at det ordinære parkeringstilbudet ikke er tilstrekkelig til å dekke søkerens behov. Parkerings-tillatelsen er ikke ment som en økonomisk støtteordning. Problemer med å bære vektlegges i liten grad.

Legeerklæring: Legeerklæringen skal være godt utfylt med opplysninger om din medisinske situasjon, diagnose samt hvor mange meter du er i stand til å gå med og uten hjelpemidler og om du bruker krykker, stokk, rullator eller rullestol. Erklæringen danner det medisinske grunnlaget for vurderingen.

Din søknad: Det er i selve søknaden du må få fram opplysninger som tilsier at du har et særlig behov for parkeringslettelse. Det vil si at du må beskrive hvorfor det ordinære parkeringstilbudet på stedene du ofte besøker ikke kan benyttes. I søknadsskjemaet er det tatt med ulike forhold vi ønsker svar på. Det anbefales at du fyller det ut nøye, slik at vi får et godt bilde av ditt behov, samt at vi ikke bruker unødig lang tid på behandling av søknaden.

Tenk godt igjennom:

- Hvor er det du har problemer med å parkere og hvor ofte er du her? (stedsnavn/gatenavn må oppgis)
- Hvorfor er det vanskelig å parkere her?
- Hva slags parkeringsplasser finnes her?
- Hva er det som gjør at du ikke kan bruke de ordinære plassene her?
- Hvordan vil en parkeringstillatelse konkret hjelpe deg på disse bestemte stedene?
- Er du ofte til behandling, opptrening eller hos lege så hør om du kan få dokumentasjon på dette.

Selve søknadsskjemaet følger på side 2. Her bes det først om personlige opplysninger og om opplysninger vedrørende eksisterende parkeringstillatelse, TT-kort med mer. Skjemaet har så et spørsmål om «Gir du Drammen Parkering KF tillatelse til å innhente ytterligere opplysninger fra lege/ behandler vedrørende sin søknad?», hvor søkeren må krysse av for ja eller nei.

Videre legger søknadsskjemaet opp til at søkeren skal gi opplysninger om sine konkrete vansker med å bruke ordinære parkeringsplasser. Denne delen av skjemaet er vist på neste side.

Søknadsskjemaets side 3 er erklæringen behandlende lege skal fylle ut.

² Vedlegg 2 – Parkeringstillatelse for forflyttingshemmede – orientering, søknad og legeerklæring

Konkrete steder der du opplever vansker med å parkere på ordinære parkeringsplasser:		Antall ganger pr. år/mnd/uke:
Bosted/Arbeid:	Adresse:	Hvor ofte:
Lege:	Adresse:	Hvor ofte:
Sykehus:	Adresse:	Hvor ofte:
Fysioterapeut/Trening/Annen behandling:	Adresse:	Hvor ofte:
Nødvendige ærender eller møtevirksomhet:	Adresse:	Hvor ofte:
Annen aktivitet:	Adresse:	Hvor ofte:
Hvorfor har du et særlig behov for parkeringslettelse på disse stedene?		
Beskriv hva det er som gjør at du ikke kan benytte deg av de ordinære plassene? Skriv kort om hvert sted. <i>(Ingen medisinsk beskrivelse – den vil fremkomme i legeerklæringen)</i> Bruk gjerne eget ark:		

4.3. Gjennomgang av enkeltsaker

Revisjonen har gjennomgått 59 enkeltsaker hvor vedtak ble gitt i første halvår 2016. Av disse kom ett fåtall inn som søknader i 2015. Totalt fikk vi oppgitt at det var behandlet og gjort vedtak i 114 saker i første halvår. Det ble gitt 47 avslag og 67 innvilgelser. Av dette gjennomgikk vi 42 av 47 avslag, samt 17 av 67 innvilgelser.

Ved saksgjennomgangen hadde revisjonen fokus på følgende faktorer i forhold til de tre delproblemstillingene til problemstilling 2:

- I hvilken grad opplyser Drammen Parkering KF søknader om parkeringstillatelse til forflyttingshemmede forsvarlig?
 - systematisk innhenting og dokumentasjon av alle opplysninger som er nødvendige for behandling av søknaden
 - avgjøre saken uten ugrunnet opphold og foreløpig svar
 - utredning av saken
 - notatplikt i forbindelse med samtaler og observasjoner
- I hvilken grad vurderer Drammen Parkering KF søknader om parkeringstillatelse forsvarlig opp mot kriteriet for parkeringstillatelse i forskriften § 2 første ledd og bestemmelsen i § 3 annet ledd?
 - foreta helhetlige og skjønnsmessige vurderinger av den enkelte søknad opp mot kriteriet om «særlig behov» for parkeringslettelse.
 - vedtakets begrunnelse må vise hvilken funksjonsevne / forflytningsevne Drammen Parkering KF legger til grunn at søkeren har.
 - alle sider av søkerens behov for parkeringslette skal vurderes og vektlegges.
 - alternative løsninger til parkeringstillatelse bør pekes konkret på (der relevant)
 - begrunnelse av parkeringstillatelsens varighet

- I hvilken grad behandler Drammen Parkering KF klager på vedtak om parkeringstillatelse forsvarlig?
 - gjøre de undersøkelser klagen gir grunn til, og selv gjøre om vedtaket der det er grunnlag for det
 - sende saken til klagenemnda straks den er tilrettelagt der vedtaket ikke blir gjort om
 - overholdes habilitetsreglene i kommuneloven § 40 tredje ledd bokstav c

Revisjonens funn fra saksgjennomgangen blir beskrevet i kapittel 6.

4.4. Samtaler med de ansatte

Revisjonen har gjennomført samtaler med ansatte i Drammen Parkering KF som behandler søknader om parkeringstillatelse til forflyttingshemmede. Opplysninger fra samtalene nevnes i nødvendig utstrekning under revisjonens vurderinger i kapittel 5.

4.5. Opplysninger fra andre

I arbeidet med undersøkelsen har revisjonen henvendt seg til klagenemnda for Drammen kommune, Eldrerådet, Rådet for funksjonshemmede og Norges Handikapforbund Oslofjord Vest. Samtlige ble gjort kjent med hvilket oppdrag revisjonen hadde fått, og ble oppfordret til å formidle både faktaopplysninger og synspunkter de måtte ha. Rådene ble oppfordret til å videresende revisjonens henvendelse til sine aktuelle interesseorganisasjoner.

Som følge av henvendelsen ble revisjonen invitert til å delta i klagenemndas møte 13. oktober 2016. To av revisjonens medarbeidere møtte, og ble der orientert om nemndas erfaringer med klagesakene fra Drammen Parkering KF.

Rådet for funksjonshemmede besvarte revisjonens henvendelse ved brev av 26. september 2016. Rådet stilte spørsmål ved praksisen med å henvende seg til lege pr. telefon for å få utdypende informasjon om en søker, og videre ved hvilken medisinsk kompetanse saksbehandlerne ved DPKF har til å overprøve uttalelse fra behandlende lege. Rådet mente dessuten at DPKF urettmessig ser bort fra behov for parkeringslettelse i forbindelse med handling og sosiale aktiviteter, og ikke vurderer søkere med periodevis varierende behov korrekt. Endelig stilte de spørsmål ved sammensetningen av klagenemnda, og etterlyste en lege som rådgivende person for klagenemnda.

Eldrerådet har ved brev av 11. oktober 2016 vist til eksempler på enkeltsaker man mener Drammen Parkering KF har vurdert for strengt. Eldrerådet har videre vist til parkeringstillatelse for forflyttingshemmede vil kunne forbygge isolasjon og ensomhet, blant annet fordi det gjør det mulig for eldre og funksjonshemmede å ta del i frivillig arbeid og bruke kulturtilbud. Det er også tatt til orde for at av- og påstigning bør kunne skje også ved all stans forbudt-skilt.

Norges Handikapforbund Oslofjord Vest har ved brev av 28. september 2016 gitt uttrykk for at man mener Drammen Parkering KF praktiserer regelverket for strengt. De får flere henvendelser som gjelder Drammen kommune enn for noen andre kommuner i Vestfold, Buskerud og Telemark. Forbundet har opplyst at henvendelsene til dem særlig gjelder personer som tidligere har hatt parkeringstillatelse for forflyttingshemmede, men som ved ny søknad får avslag. Forbundet mener at legeerklæring bør være god nok dokumentasjon til å få innvilget parkeringstillatelse, og mener regelverket ikke kan forstås slik at søkeren må oppgi detaljert privat informasjon om hvor man beveger seg og har behov for parkeringslette. Forbundet er av den oppfatning dagens praksis ved Drammen Parkering KF er i strid med FN-konvensjonen om rettighetene til personer med funksjonsnedsettelse.

5. ORGANISERING OG BEHANDLING AV SØKNADER OM PARKERINGSTILLATELSE FOR FORFLYTNINGSHEMMEDE

5.1. Organisering

Drammen Parkering KF (DPKF) er et kommunalt foretak som har ansvaret for kommunens parkeringstjenester, og skal bidra til trafikksikkerhet, fremkommelighet, tilgjengelighet og miljø i byen. En av foretakets oppgaver er å saksbehandle parkeringstillatelser for forflyttingshemmede.

Foretaket har en avdeling for behandling av klagesaker, boligsoner, HC og kundeoppfølging. Avdelingen består 5 saksbehandlere og en avdelingsleder/fagleder. Alle saksbehandlerne er i varierende grad involvert i saksbehandling av parkeringstillatelser for forflyttingshemmede (HC-kort). Hvilke oppgaver saksbehandlere som har hovedfokus på rullerer slik at alle fokuserer på flere av oppgavene over tid. Hvilke som fokuserer på HC-kort vil derfor også variere.

5.2. Saksbehandling

5.2.1. Rutiner

Revisjonen fikk følgende rutine for behandling av søknader på parkeringstillatelser for funksjonshemmede fra DPKF juni 2016.

Generelle rutiner HC

- Ingen saker skal behandles av saksbehandlere som er/føler seg inhabil
- Alle vedtak leses igjennom og signeres av to saksbehandlere
- Saksbehandlere som co signerer skal ha lest igjennom søknaden og vedtaket
- Alle vedtak skal begrunnes
- Er man usikker i en sak, skal en be om bistand fra kollegaer
- Er man fortsatt usikker i saken om vilkårene er oppfylt innvilges søknaden (under tvil eller under forutsetning av at...)
- Der det foreligger grunnlag for avslag, men kun enkeltvis behov- vurder særskilt P-till / ev periodisk tillatelse
- Alt logges i esa (kommunens sak/arkiv system) og parka (internt saksbehandlersystem)
- HC-kortene lages i parka – se rutine
- Kopi av utstedt HC-kort skal også skannes inn i esa
- HC-kort og vedtak kan enten sendes per post, eller kunden kan hente det her.
- Vedlegg med informasjon om bruken vedlegges
- Nye HC- innehavere bør få utlevert HC-kort her slik at vi kan informere muntlig
- Avslagsvedtak sendes per post med vedlegg” veiled rett til å klage”
- Returnerte HC-kort skal logges i parka og makuleres
- Det skal ikke utstedes duplikatkort
- Ved mistet/stjålet HC-kort, må dette meldes politiet. Vi skal ha kopi og nytt kort med nytt kortnummer utstedes. Det gamle kortet gjøres ugyldig i parka.
- Ved innehavers død, sendes brev til dødsbo om at tillatelsen bes levert tilbake

5.2.2. Tall fra Drammen Parkering KF

Vi har mottatt følgende oversikt over saksmengde fra Drammen Parkering KF:

HC-kort	2010	2011	2012	2013	2014	2015	1. tertial 2016 ^{a)}
Søknader	417	397	420	363	440	336	77
Avslag	189	179	208	142	198	175	39
Innvilgede	228	218	212	221	242	161	38
% innvilgede	54,7 %	54,9 %	50,5 %	60,9 %	55,0 %	47,9 %	49,4 %
Antall varige (2-5 år) innvilgelser ^{b)}						114	
Antall midlertidige innvilgelser ^{c)}						47	
Antall gyldige kort i omløp ^{d)}				614	516	430	373

a) Perioden 01.01 – 30.04. 2016

b) Varige innvilgelser = varighet 2 – 5 år.

c) Midlertidige innvilgelser = "Periodisk tillatelse" gitt for inntil 2 år, gjerne for vinterhalvår eller for ett par måneder ifbm operasjon og lignende.

d) Gjennomsnitt regnet av tertialtall

- 2013 & 2014: overgang til nytt system våren 2014 som gjør at tallene ikke blir helt riktig på HC.
- 2015: det er 25 søknader som ikke er ferdig behandlet på HC.

Fordelingen av hovedårsaker til innvilgede HC-kort i 2015:

	01.01.-30.04.	01.05.-31.08.	01.09.-31.12.	Totalt 2015	Ca % av totalt innvilget
Spes.bil m/ rullestol	10	9	6	25	15,5 %
Spes.bil u/ rullestol	2	1		3	1,8 %
Rullestol – av og til	1			1	0,6 %
Rullestol – hele tiden	1	1		2	1,2 %
Redusert gangdistanse	42	39	49	130	80,7 %
Totalt innvilget	56	50	55	161	

Antall gyldige kort per tertial:

	01.01.-30.04.15	01.05.-31.08.15	01.09.-31.12.15	01.01.-30.04.16
Antall gyldige HC-kort	426	473	391	373

5.2.3. Tall fra KOSTRA

Fra KOSTRA³ finner vi følgende tall som Drammen kommune har rapportert.

Tabell M. Samferdsel.

<i>Reviderte tall per 15. juni 2016 - per 10.000 innbyggere</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall parkeringsplasser skiltet for forflyttingshemmede	14	13	13	12	12	13
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflyttingshemmede	39	39	76	76	75	58

³ KOSTRA = KOrmmune STat Rapportering – www.ssb.no/kotra - Reviderte tall per 15. juni 2016

Tabell B. Behovsprofil.

<i>Reviderte tall per 15. juni 2016</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Befolkningsdata per. 31.12 Folkemengden i alt	63.582	64.597	65.473	66.214	67.016	67.895

Ut fra disse tabellene kan vi beregne det totale antall Drammen kommune har rapportert til SSB.

<i>Reviderte tall per 15. juni 2016</i>	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall parkeringsplasser skiltet for forflyttingshemmede	89	84	85	79	80	88
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflyttingshemmede	248	252	498	503	503	394

Ut fra disse tallene så kan vi se at tallet P-plasser for personer med HC-kort varierer mellom ca 80 og 90 plasser. Drammen kommunes rapportering viser at det fra 2011 til 2012 ble en dobling i antall utstedte HC-kort. Antall utstedte HC-kort holdt seg stabilt fra 2012 til 2014, og ble redusert i 2015.

5.3. Klager på vedtak

5.3.1. Rutiner

Revisjonen fikk følgende rutine for behandling av klager på parkeringstillatelser for funksjonshemmede fra DPKF juni 2016. I rutinen fremkommer følgende om saksbehandling.

Vurder hvordan klagen skal behandles. Husk at det ikke skal være samme saksbehandler som behandlet søknaden første gang som behandler klagen. Nye øyne jf fvl.

1. Hvis det er innkommet nye opplysninger som gjør at vi innvilger HC- kort, følg rutinen for innvilgelse.
2. Må vi ha mer informasjon, innhent det.
3. Hvis det ikke foreligger noe nytt og man ser at det fortsatt er et avslag, kan utfallet bli:
 1. Der vi ser at klager ikke har forstått hvorfor den har fått avslag, sender vi etterfølgende begrunnelse for å nærmere forklare hvorfor søker ikke oppfyller vilkårene. Husk å skrive at fristen for klage er forlenget. Dersom søker igjen klager skal saken til klagenemnda. Gi saken til leder.
Oppdater i parka at søker har fått etterfølgende begrunnelse.
 2. Dersom vi ser at klager forstår men ikke er enig i avslaget, skal saken behandles av klagenemnda. Ev, vurder om noe mer bør innhentes /presiseres for klager. Gi saken til leder.
Oppdater i parka at klagen behandles av klagenemnda, hvilke dato den blir behandlet og når saken kommer tilbake fra nemnd oppdateres parka med utfall. Dersom klagenemnda har innvilget så følg rutinen for hvordan vi innvilger kort.

I tillegg fremkommer det at følgende skal gjøres etter behandling i klagenemnda.

Oppdater parka, send svar til klager og arkiver saken.

5.3.2. Tall fra Drammen Parkering KF

Antall klager på tildeling av HC-kort:

	2015				2016
	01.01.-30.04.	01.05-31.08.	01.09.-31.12.	Totalt 2015 ^{a)}	01.01.-30.04.
Klager ferdigbehandlet	24	23	16	60	7
Opprettholdt av DPKF	16	15	8	38	6
Omgjort av DPKF	2	8	8	16	1
Saker sendt klagenemnd	6	8	6	?	6
Opprettholdt i klagenemnd	6	7	?	?	6
Omgjort i nemnda	0	1	?	?	0

a) Summering av saker er ikke korrekt, siden en kunde kan sende sak flere ganger, og den registreres dermed som flere behandlede klager hos DPKF.

5.4. Klageorgan for parkeringstillatelser for forflyttingshemmede

I følge forskrift om parkering for forflyttingshemmede § 2 tredje ledd, kan klageorgan være kommunestyret eller særskilt organ oppnevnt av dette.. Klagenemnda i Drammen avgjør klager over enkeltvedtak truffet av kommunalt forvaltningsorgan, herunder vedtak truffet av administrasjonen etter delegert fullmakt. Det innebærer at det i Drammen kommune er kommunens klagenemnd som behandler klager i forbindelse med saker om parkeringstillatelser for forflyttingshemmede.

Klagenemnda består av sju medlemmer utnevnt av bystyret. Alle er politikere / representerer politiske partier. Klagenemnda har månedlige møter, med unntak av juli. Reglement for klagenemnda ble sist fastsatt av bystyret den 20. oktober 2015 i bystyresak 125/15. Rådmannen har ansvaret for sekretariatsbistand til klagenemnda.

Klagenemndas vedtak gir i hovedsak ingen begrunnelse for hvorfor den velger å opprettholde eller omgjøre Drammen Parkering KFs vedtak. I de aller fleste protokoller revisjonen har sett i vår gjennomgang av saker, foreligger det kun enkel protokoll hvor stemmegivning fremgår. Det fremgår også at klager gis anledning til å møte for å forklare sin sak for utvalgets medlemmer.

Som allerede nevnt er oppdragets første problemstilling av beskrivende art, og legger derfor ikke opp til særskilte vurderinger fra revisjonens side. Og selv om revisjonens oppdrag er avgrenset til å gjelde Drammen Parkering KFs egen saksbehandling og praksis, finner revisjonen det riktig å tilføye følgende for helhetens skyld:

Rådet for funksjonshemmede har i sitt brev av 26. september 2016 gitt uttrykk for at de mener at klagenemnda ikke er riktig sammensatt, fordi den består av politikere.

Revisjonen konstaterer at verken vegtrafikkloven eller forskriften § 2 tredje ledd stiller krav til hvordan klagenemnda skal settes sammen. Samferdselsdepartementets og Vegdirektoratets retningslinjer fra 1999 gir på side 8 en anbefaling om at kommunene i størst mulig grad tilstreber en sammensetning av klagenemnda som sikrer kompetanse både med hensyn til brukerinteresser og medisinske og trafikkfaglige vurderinger. Revisjonen er enig med Rådet for funksjonshemmede i at dette kan leses som en anbefaling om at klagenemnda eksempelvis bør ha en lege som medlem. Men det er ikke mer enn en anbefaling, og den er som nevnt gitt i form av retningslinjer som uansett ikke i seg selv kan binde kommunen. Etter vår vurdering må derfor kommunen ha anledning til å sette sammen en klagenemnd bestående av politikere, slik Drammen kommune har valgt å gjøre.

6. VURDERINGER OG KONKLUSJONER

Undersøkelsens sentrale del har vært å vurdere om Drammen Parkering KFs praksis for tildeling av parkeringstillatelser for forflyttingshemmede er i samsvar med gjeldende regelverk. Som nevnt innledningsvis har revisjonen delt dette opp i tre delproblemstillinger.

6.1. Samlet vurdering

Revisjonens samlede vurdering er at Drammen Parkering KF i hovedsak behandler søknader om parkeringstillatelser for forflyttingshemmede i samsvar med gjeldende regelverk.

Noen merknader har vi likevel, og disse går fram av det som følger nedenfor.

6.2. I hvilken grad opplyser Drammen Parkering KF søknader om parkeringstillatelse til forflyttingshemmede forsvarlig?

Til denne delproblemstillingen har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier:

- Drammen Parkering KF må systematisk innhente og dokumentere alle opplysninger som er nødvendige for behandling av søknaden.
- Drammen Parkering KF må overholde forvaltningslovens regler om
 - avgjøre saken uten ugrunnet opphold og foreløpig svar,
 - utredning av saken og
 - notatplikt i forbindelse med samtaler og observasjoner.

Begrunnelsen for revisjonskriteriene går fram av vedlegg 3.

6.2.1. Revisjonens vurdering

Revisjonen har merket seg at søknadsskjemaet som benyttes etterspør de opplysninger som Drammen Parkering KF trenger for å kunne ta stilling til om vilkårene er oppfylt.

Dersom søknaden mangler opplysninger, sender foretaket systematisk brev til søkeren der det som mangler, etterspørres. Normalt er forespørselen til søkeren helt konkret utformet med spørsmål om for eksempel hvor ofte søkeren er til lege eller sykehus, og satt opp punktvis dersom det er flere mangler ved søknaden. Unntaksvis skrives det «vennligst utdyp din parkeringsproblematikk» eller liknende, som etter revisjonens syn ikke er en god formulering, i alle fall ikke til søkere som, basert på sakens dokumenter, etter alt å dømme ikke behersker norsk godt. Revisjonens vurdering er likevel at foretaket har en godt etablert praksis for å etterspørre opplysninger som sikrer en forsvarlig opplysning av den enkelte sak.

Norges Handicapforbund Oslofjord Vest har reist innvendinger til at Drammen Parkering KF etterspør detaljerte opplysninger om hvor søkeren skal parkere, hvor ofte søkeren skal dit osv., jf. kapittel 4.1.5 ovenfor. Revisjonens vurdering er at foretakets praksis i dette spørsmålet er i tråd med regelverket, og nevner Samferdselsdepartementet og Vegdirektoratets retningslinjer klart forutsetter at det skal innhentes helt konkrete opplysninger om behovet for parkeringslette, se veilederens side 5 fjerde og sjuende avsnitt.

Revisjonen har videre merket seg at i de tilfeller saksbehandlere gjør egne observasjoner av en søkers gang- og funksjonsevne, gjøres det notater av hva saksbehandler har sett og hørt. Saksgjennomgangen viser eksempelvis at saksbehandlere har gjort observasjoner av søkerens evne til å bevege seg i trapper, på glatt føre, inn og ut av bil osv. i forbindelse med besøk i foretakets

lokaler. Gjennomgangen viser også at slike observasjoner har ført til telefonkontakt med behandlende lege om søkerens funksjonsevne. Revisjonens vurdering er at Drammen Parkering KF med dette øker sannsynligheten for at vedtak gjøres på grunnlag av riktige og fullstendige opplysninger.

På bakgrunn av innspill fra Rådet for funksjonshemmede, finner revisjonen det naturlig å understreke at det ikke gjelder noe forbud mot å utveksle ellers taushetsbelagt informasjon via telefon, så fremt søkeren har samtykket til det. Søknadsskjemaet inneholder en rubrikk der søkeren skal krysse av for ja eller nei for om Drammen Parkering KF kan innhente flere opplysninger hos helsepersonell. Forutsatt at søkeren har krysset av for ja, mener revisjonen at foretaket med dette har tilstrekkelig samtykke til å innhente opplysninger til å innhente opplysninger telefonisk, selv om søknadsskjemaet nok kunne tydeliggjort at samtykket også omfatter bruk av telefon. Revisjonen har etter saksgjennomgangen ikke grunnlag for å hevde at supplerende opplysninger innhentes uten søkerens samtykke.

I enkelte tilfeller har foretaket etterspurt ytterligere opplysninger fra søkeren, uten å få svar. Av og til avslås da søknaden, i andre tilfeller fattes det avvisningsvedtak. Etter revisjonens vurdering er det rettslig riktige i slike situasjoner å fatte vedtak om avslag, begrunnet med at søkeren ikke har sannsynliggjort at vilkårene for parkeringstillatelse er oppfylt.

Saksbehandlingstiden er etter revisjonens vurdering tilfredsstillende. Gjennomgående får søkeren vedtak etter dager eller uker. I de tilfellene saksbehandlingstiden er mer enn en måned, skyldes det normalt behov for å innhente ytterligere opplysninger, som tar tid.

6.3. I hvilken grad vurderer Drammen Parkering KF søknader om parkeringstillatelse forsvarlig opp mot kriteriet for parkeringstillatelse i forskriften § 2 første ledd og bestemmelsen i § 3 annet ledd?

Til denne delproblemstillingen har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier:

- Drammen Parkering KF må foreta helhetlige og skjønnsmessige vurderinger av den enkelte søknad opp mot kriteriet om «særlig behov» for parkeringslettelse. Alle sider av søkerens behov for parkeringslette skal vurderes og vektlegges.
- Vedtakets begrunnelse bør vise hvilken funksjonsevne/ forflytningsevne Drammen Parkering KF legger til grunn at søkeren har.
- Alternative løsninger til parkeringstillatelse bør pekes konkret på (der relevant).
- Parkeringstillatelsens varighet bør normalt begrunnes konkret.

Begrunnelsen for revisjonskriteriene går fram av vedlegg 3.

6.3.1. Revisjonens vurdering

Drammen Parkering KF tar etter revisjonens vurdering gjennomgående stilling til den enkelte søknad etter en helhetlig vurdering av søkerens situasjon opp mot forskriften vilkår for tildeling av parkeringstillatelse for forflyttingshemmede.

Revisjonen har merket seg at det i foretakets informasjon på nett sies at «Ved tildeling prioriteres de av søkerne som trenger det mest og skjønnsvurderingen gjøres på bakgrunn av dette». Lest helt bokstavelig, er dette etter revisjonens vurdering ikke tilstrekkelig presist. Det antydes her en vekting av én søkers behov mot en annen søkers behov. Satt på spissen kan det innebære at av to søkere som begge oppfyller forskriftens krav for å få tildelt parkeringstillatelse, får bare den ene innvilget tillatelsen, mens den andre får avslag. Med andre ord et system der parkeringstillatelsene er et

begrenset gode i strengeste forstand. Det ville etter revisjonens syn ikke være rettslig riktig. Revisjonen understreker at saksgjennomgangen ikke etterlater inntrykk av at en slik tankegang preger saksbehandlingen. Men den upresise informasjonen på nett er i seg selv uheldig, fordi den kan gi grobunn for misforståelser i publikum.

Revisjonen fant ved gjennomgangen av enkeltsaker ikke vedtak som klart var uriktige avslag eller uriktige innvilgelser.

Der søknader avslås fordi søkeren er tilstrekkelig hjulpet ved bruk av ordinære parkeringsplasser, vises det konkret til hvilke ordinære plasser – slik foretaket ser det – søkeren kan benytte på de steder han eller hun ferdes og må parkere. I noen tilfeller vedlegges kartutskrift som viser blant annet stedet søkeren skal til (legekantor, apotek osv.), nærmeste ordinære parkeringsplass og avstanden mellom disse. Etter revisjonens vurdering tilfredsstillende disse begrunnelsene de krav som følger av forvaltningsloven.

Det er etter revisjonens vurdering ikke dekning for å hevde at Drammen Parkering KF overprøver behandlende leges vurdering av søkerens forflytningsevne. Om man skulle legge det til grunn, måtte man etter revisjonens syn finne saker der legen (eksempelvis) beskrev søkerens gangevne til 50 meter, mens Drammen Parkering KF legger til grunn at søkeren kan gå 100 meter. Det har revisjonen ikke sett forekomme. Derimot har revisjonen sett eksempler på at saksbehandler tar telefonisk kontakt med behandlende lege eller fysioterapeut, enten for å drøfte uklarheter i selve erklæringen, eller fordi saksbehandler har observert en tilsynelatende klart bedre gangfunksjon hos søkeren enn helsepersonellet har opplyst om. Dette hører etter revisjonens vurdering inn under foretakets ansvar for en forsvarlig utredning av saken etter forvaltningsloven § 17, og innebærer ikke i seg selv en overprøving av legens vurdering.

En annen sak er at Drammen Parkering KF kan mene at de konkrete parkeringsforholdene der søkerne skal parkere er slik at søkeren kan klare seg relativt godt uten parkeringstillatelse, selv med den forflytningsevne legen har opplyst om. Men at foretaket på denne bakgrunn avslår søknader mot behandlende leges anbefaling om innvilgelse, kan etter revisjonens syn ikke betegnes som å overprøve legen.

I mange innvilgelsesvedtak gjøres vurderingen av søkerens forflytningsevne nokså kort. Eksempelvis sies det i vedtaket at «du har nedsatt gangevne», uten at dette konkretiseres eller at det sies at legens angivelse av forflytningsevnen er lagt til grunn. Bakgrunnen for dette er at DPKF uansett mener at det andre, alternative vilkåret ikke er oppfylt; med andre ord at søkeren ikke har et særlig behov for parkeringslette. Revisjonen mener at dette kan være en forsvarlig løsning i mange saker. Likevel peker revisjonen på at *graden* av svekket forflytningsevne til en viss grad er relevant også i den selvstendige vurderingen av om det foreligger et særlig behov for parkeringslette, fordi denne sier noe om hvor *tyngende* det vil være for enkelte å bruke ordinære parkeringsplasser, og dermed om hvorvidt det foreligger et særlig behov i forskriftens forstand.

Revisjonen mener etter saksgjennomgangen at praksis ikke indikerer behov for en rådgivende legefunksjon, rådgivende nemnd e.l. som en fast, etablert ordning. Foretaket kan eventuelt vurdere kjøp av slike tjenester i de enkeltsakene der man mener behovet er tilstede.

Noen vedtak preges etter revisjonens vurdering av at de er unødvendig omfangsrike. De forhold som konkret gjelder søkerens forflytningsevne og behov for parkeringslette drøftes i et avsnitt eller to, som i og for seg kan være tilstrekkelig, slik revisjonen ser. I tillegg inntas noen ganger tekst mer preget av standardformuleringer, som i første rekke synes utarbeidet for å forklare søkeren bakgrunnen for at regelverket på området er relativt strengt. Det kan det være god grunn til, men etter revisjonens vurdering kan det noen ganger gi uforholdsmessig lange vedtak når det samme, generelle poenget forklares på flere måter. Dette kan også medføre at det er vanskeligere for søkeren å skille ut det som helt konkret gjelder ham eller henne, og hva som gjelder generelt.

6.3.2. Om søknader begrunnet med lidelser i bevegelsesapparatet m.m.

Det store flertallet av saker preges av at søkeren har forflytningsvansker på grunn av lidelser i bein, rygg eller muskelapparatet, noen ganger i kombinasjon med lungelidelser som astma eller KOLS.

Basert på gjennomgang av enkeltsaker er det revisjonens vurdering at Drammen Parkering KF gjennomgående behandler slike søknader i samsvar med gjeldende regelverk.

Revisjonen finner likevel grunn til å påpeke at alternativene til innvilgelse av parkeringskort for forflyttingshemmede trekkes fram i noe varierende grad i vedtakene. En del søknader avslås med henvisning til den avstand vedkommende er i stand til å gå, og at søkeren om nødvendig kan ta pause mellom ordinær parkeringsplass og bestemmelsesstedet, for så å fortsette. Andre søknader er begrunnet med at bilføreren er avhengig av å åpne bildøren helt opp, enten for å komme seg ut selv, eller for å få ut rullestol e.l. Noen av disse søknadene avslås, og Drammen Parkering KF viser da til muligheten til å parkere enten i enden av en parkeringsplass, eller langs fortau, som er to måter å sikre muligheten til å åpne bildøren helt. Begge disse begrunnelsene er etter revisjonens syn innenfor det man kan legge vekt på ved behandlingen av søknader om parkeringstillatelser, etter en nærmere, konkret vurdering.

Men i andre saker innvilges søknader med en relativt kortfattet begrunnelse, typisk at Drammen Parkering KF har lagt vekt på søkerens reduserte forflytningsevne og hyppige behov for medisinsk og fysikalsk behandling, uten noen nærmere utdyping. Ut fra sakens dokumenter alene er det for revisjonen ikke alltid åpenbart hvorfor ikke også noen av disse søkerne kunne vært henvist til å eksempelvis parkere langs fortau eller ta pauser mellom ordinær parkeringsplass og bestemmelsessted. Saksgjennomgangen etterlater et visst inntrykk av at søkerens høye alder kan tenkes å spille inn i vurderingen i saker der søknaden innvilges, men dette sies det ikke noe om i vedtakene. Det er for øvrig naturlig å tenke at begrunnelsene i disse sakene er korte nettopp fordi tillatelsen blir innvilget.

Revisjonen understreker at den ikke har grunnlag for å slå fast at det forekommer usaklig forskjellsbehandling eller vilkårlighet i saksbehandlingen. Men vilkårene for parkeringstillatelse for forflyttingshemmede krever utstrakt bruk av skjønn, og tvilstilfeller vil alltid forekomme. Revisjonens vurdering er derfor at foretaket i større grad bør arbeide med å synliggjøre begrunnelsen også for de som under tvil får innvilget sin søknad, ikke bare de som under tvil får avslag. Vi er innforstått med at de som får innvilget sine søknader neppe savner en mer utfyllende begrunnelse enn de får i dag, og peker derfor på problemstillingen primært som del i kvalitetsarbeidet internt i Drammen Parkering KF.

6.3.3. Om søknader primært begrunnet i andre forhold

Et fåtall av søknader har sin bakgrunn i mer atypiske begrunnelser for søkerens forflytningsvansker. Revisjonen nevner som eksempel barn og voksne med psykisk utviklingshemming som samtidig har redusert gangfunksjon. Og noen søkere har opplyst at de trenger parkeringstillatelse fordi de av medisinske årsaker er helt avhengig av å komme seg raskt til toalett om behovet skulle melde seg akutt.

Søknader med slik bakgrunn synes gjennomgående avslått, fordi behovet for parkeringslette ikke er begrunnet med vansker med bevegelsesapparatet. Revisjonen mener at Drammen Parkering KF med dette tar et riktig, generelt rettslig utgangspunkt.

Revisjonens syn er likevel at søknader av denne karakter bør undergis en noe bredere vurdering enn det som synes å være praksis hos foretaket i dag. Betydningen av en skjønnsmessig totalvurdering av søkerens situasjon er klart understreket innledningsvis i retningslinjene fra

Samferdselsdepartementet og Vegdirektoratet fra 1999. Og det følger etter revisjonens syn av retningslinjene side 5 at vilkåret om at forflyttingsvanskene må knytte seg til bevegelsesapparatet, ikke skal praktiseres helt kategorisk.

Det kan etter revisjonens syn godt tenkes eksempler på psykisk utviklingshemmede barn som normalt kan bevege seg greit til fots, sammen med en voksen ledsager, men at vilkårene for parkeringstillatelse likevel er oppfylt. Utviklingshemmingen kan påvirke barnet gjennom ulike former for anfall, der man kan si at barnet i disse periodene rent faktisk er uten forflytningsevne i det hele. I tillegg er anfallene en klar belastning i seg selv. Revisjonens saksgjennomgang har vist eksempel på det. Dersom slike anfall er hyppige og/ eller langvarige, kan man etter revisjonens syn godt tenkes å komme i en situasjon at bruk av ordinære parkeringsplasser er så tyngende for barnet at det foreligger et særlig behov for parkeringslette i forskriftens forstand. I saker der barnets foreldre er fører av bilen, kan også hensynet til belastningen for dem være relevant, jf. Samferdselsdepartementets og Vegdirektoratets retningslinjer side 7 annet avsnitt.

Det revisjonen her har trukket fram, gjelder som nevnt et lite fåtall av saker, og revisjonen har ikke funnet grunnlag for å mene at de vedtakene som har blitt gjort har vært klart uriktige, selv om vurderingen i noen tilfeller synes streng. Revisjonens syn er at de mer atypiske søknadene til en viss grad utfordrer Drammen Parkering KF når det gjelder å gjennomføre den brede, skjønnsmessige vurderingen som regelverket forutsetter.

6.3.4. Om sosiale behov

Revisjonen har vurdert hvordan Drammen Parkering KF vurderer søkerens behov for parkeringslette i forbindelse med sosiale gjøremål. Revisjonen har lagt til grunn at også parkeringslette i denne sammenheng er relevant, og viser til vedlegg 3 (utledning av revisjonskriterier) om dette.

Revisjonens vurdering på dette punktet er todelt.

På den ene siden peker revisjonen på at informasjonen foretaket har på sine nettsider er nær kategorisk i å avvise parkeringslette i sosiale sammenhenger som et relevant behov, jf. formuleringen «[h]andling, sosiale aktiviteter og problematikk knyttet til bæring gir i seg selv ikke rett til parkeringstillatelse». Dette innebærer i det aller minste en *risiko* for at søkeren ikke opplyser om behov for parkeringslette knyttet til slike formål, selv om revisjonens klare inntrykk etter saksgjennomgangen er at søkerne regelmessig opplyser om behov for parkering i forbindelse med handling og ulike typer sosiale aktiviteter. Men det er etter revisjonens syn liten grunn til at foretakets informasjonsmateriale skal inneholde opplysninger som kan misforstås, når dette lett kan unngås.

På den andre siden viser saksgjennomgangen en mer konkret tilnærming fra foretaket i enkeltsakene. Der søkeren har opplyst om parkeringsbehov i forbindelse med kafebesøk, deltakelse i lag og organisasjoner med mer, kommenterer Drammen Parkering KF dette, uten at det hevdes at slike behov er prinsipielt irrelevante. Samtidig sier vedtakene sjelden at behovet for parkeringslette i sosiale sammenhenger er tillagt vekt.

Slik regelverket er utformet fra sentrale myndigheters side, antar revisjonen at det skal svært mye til før behov for parkeringslette kun knyttet til sosiale gjøremål vil gi grunnlag for parkeringstillatelse for forflyttingshemmede. Men helt utelukket kan det ikke være. Og behov for parkeringslettelse i forbindelse med sosiale gjøremål, lag og organisasjoner og fritidsaktiviteter kan av og til tenkes å være det som samlet sett gjør at det foreligger et særlig behov i forskriftens forstand, når dette behovet kommer i tillegg til behov for parkeringslette i forbindelse med arbeid, bolig, medisinsk behandling med mer.

6.3.5. Om søknader fra passasjerer

Vilkårene for parkeringstillatelser for sjåfør og passasjer er innholdsmessig ulike, selv om de tilsynelatende er likt formulert i forskriften. Bakgrunnen er at en passasjer normalt kan stige av bilen, om nødvendig bli fulgt inn til bestemmelsesstedet av sjåføren, før sjåføren parkerer på ordinær parkeringsplass. Dette innebærer i praksis at vilkårene for tildeling av parkeringstillatelse til passasjer er vesentlig strengere enn for sjåførere.

Revisjonens vurdering etter saksgjennomgangen er at Drammen Parkering KF vurderer søknader fra passasjerer i samsvar med gjeldende regelverk. Der det avslås med begrunnelse i at passasjerer kan stige av bilen og deretter vente mens sjåføren parkerer på ordinær parkeringsplass, vurderes det konkret om passasjerer er i stand til å vente alene, uten tilsyn.

6.3.6. Om varighet av tillatelsen

Når det innvilges parkeringskort, begrunnes valg av tillatelsens varighet sjelden i vedtaket. Unntaket er saker der varigheten av tillatelsen knyttes til varigheten av førerretten. I noen saker antar revisjonen at DPKF på grunnlag av foreliggende helseopplysninger kan ha hatt forventet bedret funksjonsevne i tankene når man har innvilget for to eller tre år, men det sier vedtakene som nevnt ikke noe om. Det bør de etter revisjonens syn normalt gjøre. En del søkere oppfatter nok sin forflyttingshemming som en varig tilstand, og bør få en konkret forklaring på hvorfor tillatelsen er gitt for kortere tid enn fem år.

6.4. I hvilken grad behandler Drammen Parkering KF klager på vedtak om parkeringstillatelser forsvarlig?

Til denne delproblemstillingen har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier:

- Drammen Parkering KF skal gjøre de undersøkelser klagen gir grunn til, og selv gjøre om vedtaket der det er grunnlag for det.
- Blir vedtaket ikke gjort om, skal saken sendes klagenemnda straks den er tilrettelagt.
- Habilitetsreglene i kommuneloven § 40 tredje ledd bokstav c må overholdes.

Begrunnelsen for revisjonskriteriene går fram av vedlegg 3.

6.4.1. Revisjonens vurdering

Saksgjennomgangen viser flere tilfeller på at Drammen Parkering KF gjør om sitt eget avslagsvedtak etter å ha mottatt klage. Det er etter revisjonens syn en indikasjon på at foretaket gjør en selvstendig vurdering av sakens realitet etter å ha mottatt klagen.

For sammenhengens skyld nevnes at klagenemnda gjør om relativt få av vedtakene de får til behandling. Se kapittel 5.3.2 for oversikt over antall klager og hvor mange som er omgjort i klagenemnda i 2015 og 1. tertial 2016. Dette viser at nemnda har opprettholdt nesten alle vedtak gjort av foretaket. Revisjonens medarbeidere var 13. oktober 2016 i møte med klagenemnda, og på direkte spørsmål uttrykte nemnda at det, slik nemnda opplever det, ikke er generelle feil ved Drammen Parkering KFs vedtak som går igjen i sakene.

6.4.2. Om praksisen med etterfølgende begrunnelser

Drammen Parkering KF har praksis for at man i noen klagesaker ikke umiddelbart klargjør saken for oversendelse til klageinstansen, men først sender klageren en skriftlig, etterfølgende begrunnelse for avslaget. Her utdypes foretakets syn på saken. Avslutningsvis i disse brevene heter det at det

fortsatt er anledning til å klage på det opprinnelige avslaget, og at klagefristen er forlenget. Revisjonens gjennomgang av enkeltsaker viser at svært få av klagerne velger å besvare den etterfølgende begrunnelsen med et nytt klagebrev. Det medfører at saken avsluttes, uten oversendelse til klagenemnda.

En slik praksis er etter revisjonens syn i strid med bestemmelsene i forvaltningsloven § 33 annet ledd jf. fjerde ledd. Her fastsettes det at underinstansen – her Drammen Parkering KF – kan oppheve eller endre avslaget dersom klagen finnes begrunnet, og klagen skal avvises om vilkårene for å behandle den ikke foreligger. Blir det ikke truffet noen slik avgjørelse, skal sakens dokumenter sendes klageinstansen så snart den er tilrettelagt.

I saker med såkalt etterfølgende begrunnelse velger Drammen Parkering KF ikke noen av disse alternativene. Vedtaket oppheves eller endres ikke, klagen avvises ikke og saken sendes heller ikke uten videre til klageinstansen. Når klagen først er framsatt, kan man etter revisjonens syn vanskelig si at den må anses trukket eller bortfalt uten at klageren konkret har gitt uttrykk for han eller hun ønsker det.

Dette innebærer at en del klagere ikke har fått saken sin behandlet i samsvar med forvaltningslovens regler om klagebehandling. Revisjonen kan ikke se rettslig grunnlag for at klagesaker om parkeringstillatelser for forflyttingshemmede skal følge en annen saksbehandling enn det som følger av forvaltningsloven. Forvaltningsloven § 24 annet ledd, første punktum om etterfølgende begrunnelser for innvilgelsesvedtak gjelder ikke fordi det er her tale om avslagsvedtak. Annet punktum er etter revisjonens syn klart heller ikke en aktuell unntaksbestemmelse.

Revisjonens vurdering er at Drammen Parkering KF på dette punkt må bringe praksis i samsvar med forvaltningslovens regler.

6.4.3. Om habilitetsspørsmål i klagesaksbehandlingen

Det gjelder særlige habilitetsregler etter kommuneloven § 40 tredje ledd bokstav c, jf. forvaltningsloven § 28 annet ledd. Kommunestyret eller – som i Drammen kommune – særskilt oppnevnt klagenemnd er klageorgan. Ansatt eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtaket, eller medvirke til å tilrettelegge grunnlaget for det, er inhabil i klagesaksbehandlingen. Dette innebærer også at vedkommende ikke kan utarbeide saksframstilling til klageorganet. En leders inhabilitet smitter nedover til de underordnede medarbeiderne, slik at også disse blir inhabile til å gjøre det samme. Bestemmelsen er omtalt i blant annet Sivilombudsmannens uttalelse i sak 2011/1369 og Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder Habilitet i kommuner og fylkeskommuner.

Ved gjennomgang av enkeltsaker registrerte revisjonen at saksframstillingene til klagenemnda ofte er signert av daglig leder i foretaket. På bakgrunn av det som ellers har kommet fram, legger revisjonen til grunn at avdelingsleder og en av saksbehandlerne har hatt særskilte oppgaver knyttet til klagebehandlingen.

Etter revisjonens vurdering er ikke kommunelovens særskilte habilitetsregel til hinder for at Drammen Parkering KF som organ utarbeider saksframstilling til klagenemnda. Det følger av kommuneloven § 40 tredje ledd bokstav c at den gir anvisning på personinhabilitet, ikke organinhabilitet.

Imidlertid må driften organiseres slik at de som fattet det påklagede vedtaket, eller medvirket til tilretteleggelsen av grunnlaget for det, ikke deretter skriver saksframstillingen til klagenemnda. For Drammen Parkering KF kan det skape utfordringer dersom avdelingsleder/ fagleder regelmessig inhabiliserer seg selv, og dermed sine underordnede, gjennom involvering i saker der vedtaket senere viser seg å bli påklaget. Da vil i praksis daglig leder selv måtte ta ansvar for

klagesaksbehandlingen. På den andre siden er det åpenbart uheldig dersom avdelingsleder/ fagleder av denne grunn må la være å involvere seg i den løpende saksbehandlingen.

Revisjonens vurdering er at Drammen Parkering KF bør gjøre en gjennomgang av hvordan driften best kan organiseres for å ivareta de ulike hensyn som gjør seg gjeldende, herunder avklare om eksempelvis kommuneadvokaten kan rådggi foretaket i spørsmål om hvorvidt inhabilitet foreligger i det enkelte tilfelle.

7. ANBEFALINGER

Revisjonen vil på bakgrunn av de vurderinger som er gjort gi følgende anbefalinger:

Drammen Parkering KF må:

- Endre sin praksis med etterfølgende begrunnelser i klagesaker.

Drammen Parkering KF bør:

- Gjennomgå informasjonen på foretakets nettsider med hensyn på:
 - å sikre at informasjonen er presis nok med hensyn til relevansen av sosiale behov ved behandlingen av søknader om parkeringstillatelse til forflyttingshemmede
 - være presis nok med hensyn til formuleringer av typen «Ved tildeling prioriteres de av søkerne som trenger det mest og skjønnsvurderingen gjøres på bakgrunn av dette». Presis informasjon til publikum er med på å redusere muligheten for misforståelser.
- Vurdere om man ved dagens praksis vurderer saken tilstrekkelig bredt i tilfeller der søknaden primært er begrunnet i andre medisinske forhold enn lidelser i bevegelsesapparat, lungelidelser o.l.
- Normalt begrunne tillatelsens varighet i de tilfeller søknaden innvilges.
- Vurdere om vedtakene noen ganger kan gjøres kortere og mer poengterte.
- Vurdere om begrunnelsene i innvilgelsesvedtakene alltid er tilstrekkelig til å synliggjøre at hensynet til likebehandling ivaretas.
- Vurdere hvordan den interne arbeidsdelingen med parkeringstillatelser for forflyttingshemmede best gjøres for å ivareta både effektivitet og faglig kvalitet, og samtidig sikre at foretaket har habile saksbehandlere ved en eventuell klage.

Et utkast til rapport er oversendt daglig leder til uttalelse. Daglig leders uttalelse i brev av 14. november 2016, er vedlagt rapporten.

Drammen, den 17. november 2016.

Torkild Halvorsen
Leder forvaltningsrevisjon

Gisle Skaaden
forvaltningsrevisor

Frode H. Christoffersen
forvaltningsrevisor

Referanser

LOV 1967-02-10, Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, Forvaltningsloven – fvl.

LOV 1965-06-18 nr 4, Lov om vegtrafikk, Vegtrafikkloven - vtrl.

FOR 1994-03-15 nr 222, Forskrift om parkering for forflyttingshemmede

Samferdselsdepartementet og Vegdirektoratet, Retningslinjer til forskrift om parkering for forflyttingshemmede, sist revidert november 1999

Uttalelse fra Samferdselsdepartementet til Lindås kommune, datert 15. september 2011

Uttalelse fra Sivilombudsmannen vedrørende Nedre Eiker kommune, datert 2. desember 2014

Uttalelse fra Sivilombudsmannen vedrørende Skien kommune, datert 24. januar 2012

Uttalelse fra Sivilombudsmannen vedrørende Moss kommune, datert 14. desember 2007

Uttalelse fra Likestillings- og diskrimineringsombudet til Hamar kommunes råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, datert 29. oktober 2010

Brev fra Rådet for funksjonshemmede (RFF), Drammen kommune, datert 26. september 2016

Brev fra Norges Handikapforbund (NHF) Oslofjord Vest, datert 28. september 2016

Brev fra Eldrerådet, Drammen kommune, datert 11. oktober 2016

www.drammen.kommune.no

<https://www.drammen.kommune.no/no/Om-kommunen/Virksomheter/kf/Drammen-Parkering/>

KOSTRA – www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/

Vedlegg 1 – Tildeling av parkeringstillatelse for forflyttingshemmede

Parkering for forflyttingshemmede er et knapphetsgode. Alle som søker om parkeringstillatelse har begrenset gangevne og har oppgitt et behov for parkeringslette i forbindelse med besøk hos lege, behandler, sykehus, sosiale aktiviteter og handling. Ved tildeling prioriteres de av søkerne som trenger det mest og skjønnsvurderingen gjøres på bakgrunn av dette.

Hvem prioriteres ved innvilgelse av parkeringstillatelse?

De som prioriteres er søkere som har rullestolheis/rampe i bilen, de som er avhengig av parkeringstillatelse hjemme eller på jobb og de som svært hyppig er til behandling på steder der de ikke kan benytte det ordinære parkeringstilbudet.

Hvem prioriteres ikke?

Parkeringstillatelse tildeles ikke søkere som kun enkelte ganger har behov for parkeringslette, de som primært har behov i forbindelse med handling og sosiale aktiviteter, de som i hovedsak kan benytte ordinære parkeringsplasser eller de som har andre alternative løsninger enn HC- kort. Parkeringstillatelse tildeles sjelden til søkere som er passasjer da de oftest har anledning til å benytte reglene for av- og påstigning.

Er det tilstrekkelig at legen anbefaler innvilgelse?

Legeerklæringen dokumenterer at kriteriet som gjelder forflyttingshemming er innfridd, og bidrar med informasjon om forflyttingsevne, behov for hjelpemidler, konstant tilsyn med mer. Kommunen vektlegger dette i sin videre vurdering av om søker i sin hverdag har et særlig behov for parkeringslette. Søker må selv dokumentere at det faktisk foreligger et særlig behov for parkeringslette – informasjon om konkret parkeringsproblematikk.

Forskriften stiller som vilkår at søker, i tillegg nedsatt gangevne (medisinsk begrunnet og dokumentert ved legeerklæring), også må vise til et særlig behov for parkeringslette. Dette gjøres ved at søker oppgir konkrete opplysninger om steder hvor parkering oppleves som problematisk i tillegg til opplysninger om besøkshyppighet og formålet på besøkene.

Bakgrunnen for at det er kommunens oppgave å vurdere behovet for parkeringslette og ikke legens, er at det skal foretas en mest mulig nøytral vurdering av behovet for parkeringslette. Kommunen skal med sin lokalkunnskap vurdere parkeringssituasjonen på steder søker har oppgitt å ha vansker med å parkere. Det er Drammen Parkering som behandler søknader om parkeringstillatelse for søkere som er bosatt i Drammen. Drammen Parkering er godt kjent med parkeringssituasjonen i Drammen og har også nært samarbeid med andre kommuner om parkeringsproblematikk.

Kommunen overprøver ikke legens attest på forflyttingshemming, men vurderer søknadene helhetlig ut i fra søkemassen og de oppgitte og dokumenterte opplysningene om behovene og prioriter søker med det største behovet. Dersom det eneste kriteriet skulle vært at det forelå legeattest på forflyttingshemming, ville nesten alle søkere vært berettiget til parkeringstillatelse. Med langt flere parkeringstillatelser i omløp, ville resultatet blitt at de reserverte plassene sjeldent ville vært tilgjengelige, noe som ville gjort hverdagen til de som trenger plassene mest svært vanskelig.

Hva ligger i "særlig behov"?

Ved vurderingen av særlig behov for parkeringslette har vegdirektoratet i retningslinjene uttalt at det skal sees på

- de konkrete steder søker må oppsøke
- om de ordinære plassene ikke kan benyttes av søker
- hvor hyppig søker har dette behovet og
- om problemet kan løses på annen måte.

Det skal spesielt vektlegges dersom søker har parkeringsproblemer ved bosted, arbeid/skole og nødvendig aktivitet, herunder medisinsk behandling og oppfølging.

Handling, sosiale aktiviteter og problematikk knyttet til bæring gir i seg selv ikke rett til parkeringstillatelse. Forskriften legger opp til en skjønnsvurdering med hensyn til hva som er å anse som et "særlig behov" for parkeringslette. Skjønnsvurderingen ligger innenfor de rammene forskriften setter. Videre legges også forskriftens retningslinjer, uttalelser fra Sivilombudsmannen og Vegdirektoratet og forvaltningspraksis til grunn for vurderingen. Parkeringstillatelse innvilges etter dette derfor til de søkerne som trenger det mest.

Forflyttingshemmet passasjer?

Det skal mye til før det gis tillatelse til en passasjer, selv om vilkårene i forskriften fremstår som like for fører og passasjer. Dette da passasjerens behov i stor grad kan ivaretas gjennom av- og påstigning og at fører så parkerer bilen på ordinær plass. Der det er nødvendig kan passasjerens følges helt inn til bestemmelsesstedet (f.eks inn på venteværelset) før sjåføren går ut og flytter bilen.

Å benytte ovennevnte adgang til av- og påstigning kan synes tungvint for familie og faste omsorgspersoner til forflyttingshemmede. Det kan virke som en ekstra belastning i de tilfellene en må flytte motorvognen når det finnes en ledig plass for forflyttingshemmede. Likevel vil forflyttingshemmede førere ofte kunne være i en vanskeligere situasjon, og vil kanskje ikke få utført sine gjøremål dersom spesialplassene er opptatt av motorvogner med funksjonsfriske førere.

Tillatelse til søkere som er passasjer tildes i de tilfelle der vedkommende vanskelig kan forlates uten tilsyn, selv for kortere tid, f.eks. sterkt psykisk utviklingshemmede, barn i en viss alder og andre som ikke kan ta vare på seg selv.

Trenger du mer veiledning?

Dersom du har ytterligere spørsmål kan du kontakte Drammen Parkering KF på telefon 32 04 00 00. For mer detaljert informasjon om hva søknad og legeerklæring skal inneholde, samt ytterligere vedlegg og særlige hensyn dersom du er passasjer, se "[Hvordan søke parkeringstillatelse?](#)".

Ønsker du å klage på mottatt vedtak?

I vedtaket er det forklart hva som ligger til grunn for avgjørelsen. Dersom du mener at vurderingen eller fakta ikke stemmer, kan du klage. Du må sende skriftlig klage innen tre uker fra du mottok vedtaket.

[Videre informasjon om rett til å klage over forvaltningsvedtak.](#)

Klagen sendes: Drammen Parkering KF, Postboks 7500, 3008 Drammen.

Publisert 02.04.2009 14:12

Sist endret 22.06.2016 13:44

Hentet fra nettsiden:

<https://www.drammen.kommune.no/no/Om-kommunen/Virksomheter/kf/Drammen-Parkering/Forflyttingshemmede/Klage/>

Vedlegg 2 – Parkeringstillatelse for forflyttingshemmede – orientering, søknad og legeerklæring

Orientering til deg som søker om parkeringstillatelse for forflyttingshemmede

Drammen Parkering KF

Postboks 7500, 3008 Drammen. Telefon 32 04 00 00

DRAMMEN
KOMMUNE

Samferdselsdepartementet har fastsatt særskilte bestemmelser om parkering for forflyttingshemmede, se forskrift av 15. mars 1994 nr 222.

Det oppfordres til å lese denne siden før utfylling av søknaden.

Parkeringstillatelsen er ment som hjelpemiddel for personer som på grunn av *vesentlig* nedsatt forflyttingssevne har et *særlig* behov for parkeringslette på ett eller flere *konkrete* steder. For at parkeringstillatelse skal gis, er det ikke tilstrekkelig å påvise en sykdomstilstand som begrenser forflyttingsevnen. Det kreves i tillegg at det ordinære parkeringstilbudet ikke er tilstrekkelig til å dekke søkerens behov. Parkeringstillatelsen er ikke ment som en økonomisk støtteordning. Problemer med å bære vektlegges i liten grad.

Legeerklæring: Legeerklæringen skal være godt utfyllt med opplysninger om din medisinske situasjon, diagnose samt hvor mange meter du er i stand til å gå med og uten hjelpemidler og om du bruker krykker, stokk, rullator eller rullestol. Erklæringen danner det medisinske grunnlaget for vurderingen.

Din søknad: Det er i selve søknaden du må få fram opplysninger som tilsier at du har et *særlig* behov for parkeringslettelse. Det vil si at du må beskrive hvorfor det ordinære parkeringstilbudet på stedene du ofte besøker ikke kan benyttes. I søknadsskjemaet er det tatt med ulike forhold vi ønsker svar på. Det anbefales at du fyller det ut nøye, slik at vi får et godt bilde av ditt behov, samt at vi ikke bruker unødig lang tid på behandling av søknaden.

Tenk godt igjennom:

- Hvor er det du har problemer med å parkere og hvor ofte er du her? (stedsnavn/gatenavn må oppgis)
- Hvorfor er det vanskelig å parkere her?
- Hva slags parkeringsplasser finnes her?
- Hva er det som gjør at du ikke kan bruke de ordinære plassene her?
- Hvordan vil en parkeringstillatelse konkret hjelpe deg på disse bestemte stedene?
- Er du ofte til behandling, opptrening eller hos lege så hør om du kan få dokumentasjon på dette.

Søker du som passasjer? Forflyttingshemmede som ikke kjører selv, skal som hovedregel kjøres til bestemmelsesstedet og ledsages inn. Deretter skal bilfører flytte bilen til ordinær parkeringsplass. Det er ikke nødvendig med parkeringstillatelse for å gjøre dette. Parkeringstillatelse tildeles derfor når den som transporteres ikke kan forlates alene (for eksempel på venteværelset) mens bilen flyttes. Dette må fremgå av legeerklæringen og søknaden.

Vedlegg: Passfoto av deg selv og kopi av førerkort dersom du søker som fører av bil (kopi av begge sider av førerkortet). Førere over 75 år må sørge for å vedlegge kopi av gyldig førerkort som er fornyet av Statens Vegvesen etter fremlegg av helseattest.

Søknad med vedlegg sendes til:

Drammen Parkering KF

Postboks 7500

3008 Drammen

Se www.drammenparkering.no for mer informasjon.

Søknad om parkeringstillatelse for forflyttingshemmede Drammen Parkering KF

Postboks 7500, 3008 Drammen. Telefon 32 04 00 00

Opplysninger om søker		
Etternavn:	Fornavn:	Fødselsnr.:(11 siffer):
Kjønn: Mann ☐ Kvinne ☐	Telefon privat:	Mobil:
Adresse:	Postnummer og -sted:	

Søknaden gjelder	
☐ Som fører av motorvogn (<i>kopi av førerkort må legges ved</i>)	☐ Som passasjer
Førere over 75 år må sørge for å vedlegge kopi av gyldig førerkort som er fornyet av Statens Vegvesen etter fremlegg av helseattest.	
Har du parkeringstillatelse fra før? ☐ Ja ☐ Nei	Hvis ja, oppgi utløpsdato (<i>gyldig til</i>):
Har ditt kjøretøy rullestolheis eller skinner? ☐ Ja ☐ Nei	Hvis ja, vedlegg dokumentasjon (<i>f.eks. fra ombygger/leverandør av bil, bilder hvor også registreringsnummer fremgår</i>)
Er du tildelt TT-kort? ☐ Ja ☐ Nei	
Gir du Drammen Parkering KF tillatelse til å innhente ytterligere opplysninger fra lege/behandler vedrørende din søknad? ☐ Ja ☐ Nei	

Konkrete steder der du opplever vansker med å parkere på ordinære parkeringsplasser:		Antall ganger pr. år/mnd/uke:
Bosted/Arbeid:	Adresse:	Hvor ofte:
Lege:	Adresse:	Hvor ofte:
Sykehus:	Adresse:	Hvor ofte:
Fysioterapeut/Trening/Annen behandling:	Adresse:	Hvor ofte:
Nødvendige ærender eller møtevirksomhet:	Adresse:	Hvor ofte:
Annen aktivitet:	Adresse:	Hvor ofte:

Hvorfor har du et særlig behov for parkeringstiltak på disse stedene?
Beskriv hva det er som gjør at du ikke kan benytte deg av de ordinære plassene? Skriv kort om hvert sted. (<i>Ingen medisinsk beskrivelse – den vil fremkomme i legeerklæringen</i>) Bruk gjeme eget ark:

Søkerens underskrift	
Underskrift:	Sted, dato:

Legg ved bilde og legeerklæring (eget skjema)

Legeerklæring – vedlegg til søknad om parkeringstillatelse for forflyttingshemmede

Drammen Parkering KF

Postboks 7500, 3008 Drammen. Telefon 32 04 00 00

Opplysninger om pasienten		
Ettemavn:	Fornavn:	Fødselsnr.:
Adresse (vei/gate):		Postnummer og -sted:

Dersom pasienten er fører av bil, må legen ha vurdert om pasienten fortsatt bør ha førerkort (jf. HelseDirektoratets forskrift av 13. juli 1984). Er dette vurdert: Ja Nei

Det er pasientens manglende evne til å ta seg frem og tilbake til parkeringsplass som er det medisinske grunnlag for pasientens rett til parkeringstillatelse. Legeerklæringen er ikke eneste grunnlaget for vurdering av om pasienten bør få utstedt parkeringstillatelse. Søker må selv gjøre rede for forhold som medfører særlig behov for parkeringslettelse.

Bakgrunn for søknad om forflyttingshemming																					
Årsak til forflyttingshemming (Vi ber deg om å forklare eventuelle faguttrykk på norsk):																					
<table border="0"> <tr> <td>Bruker pasienten noen av følgende hjelpemidler?</td> <td>☐ Rullestol</td> <td>Daglig ☐</td> <td>Ukentlig ☐</td> <td>Av og til ☐</td> </tr> <tr> <td>Annet:</td> <td>☐ Rullator</td> <td>Daglig ☐</td> <td>Ukentlig ☐</td> <td>Av og til ☐</td> </tr> <tr> <td></td> <td>☐ Krykker</td> <td>Daglig ☐</td> <td>Ukentlig ☐</td> <td>Av og til ☐</td> </tr> <tr> <td></td> <td>☐ Stokk</td> <td>Daglig ☐</td> <td>Ukentlig ☐</td> <td>Av og til ☐</td> </tr> </table>		Bruker pasienten noen av følgende hjelpemidler?	☐ Rullestol	Daglig ☐	Ukentlig ☐	Av og til ☐	Annet:	☐ Rullator	Daglig ☐	Ukentlig ☐	Av og til ☐		☐ Krykker	Daglig ☐	Ukentlig ☐	Av og til ☐		☐ Stokk	Daglig ☐	Ukentlig ☐	Av og til ☐
Bruker pasienten noen av følgende hjelpemidler?	☐ Rullestol	Daglig ☐	Ukentlig ☐	Av og til ☐																	
Annet:	☐ Rullator	Daglig ☐	Ukentlig ☐	Av og til ☐																	
	☐ Krykker	Daglig ☐	Ukentlig ☐	Av og til ☐																	
	☐ Stokk	Daglig ☐	Ukentlig ☐	Av og til ☐																	
Pasientens gangdistanse uten hjelpemiddel på en vanlig dag; _____meter	Pasientens gangdistanse med hjelpemiddel på en vanlig dag; _____meter																				
Har opplysninger om gangdistanse kommet fra pasienten selv?	Ja ☐ Nei ☐																				
Kan pasienten ta pauser/hvile og så gjenoppta gangdistanse?	Ja ☐ Nei ☐																				
Dersom pasienten har forskjeller i gangdistanse til ulike årstider og/eller stor variasjon i gangevne på "gode" og "dårlige" dager, ber vi om at dette presiseres samt at gangdistanse på de forskjellige årstider/dager oppgis. Dersom pasienten hyppig er til kontroll/behandling ber vi om at dette opplyses (antall ganger per uke eller måned).																					
Trenger pasienten: (Må fylles ut dersom pasienten ikke kjører bil selv) Ledsager/ støtte? Ja ☐ Nei ☐ Konstant tilsyn? Ja ☐ Nei ☐ (Hvis ja, beskriv hvorfor pasienten ikke kan sitte og vente alene på f.eks. venteværelse mens sjåføren flytter bilen.)																					
Hva er det som gjør at pasienten ikke kan benytte ordinære parkeringsplasser? / Eventuelt andre forhold som kan ha betydning for søknaden.																					
Prognose mht. pasientens forflyttingshemming:																					

Legens underskrift	
Sted, dato:	Legens stempel (navn, adresse og telefonnummer):
Legens underskrift:	

Forskrift om parkering for forflyttingshemmede

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 15. mars 1994 med hjemmel i lov av 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk §§ 5 og 8. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 90 (Rrek. 1998/376/EF). Endret ved forskrifter 31 mai 1996 nr. 526, 17 nov 1999 nr. 1177, 7 okt 2005 nr. 1220.

§ 1. Vilkår for parkering

Parkeringstillatelse for forflyttingshemmede gir, i samband med transport av den som har fått tillatelsen, adgang til å parkere kjøretøy i hele landet:

- på reserverte parkeringsplasser for forflyttingshemmede angitt ved offentlig trafikkskilt.
- på parkeringsplasser som er avgiftsbelagte etter forskrift av 1. oktober 1993 nr. 921 om parkeringsregulering og parkeringsgebyr, uten at avgift betales og utover fastsatt lengste parkeringstid.
- utover lengste tillatte parkeringstid hvor slik tid er fastsatt ved offentlig trafikkskilt. Dette gjelder likevel ikke dersom det også for forflyttingshemmede er fastsatt lengste tillatte parkeringstid.
- på steder der det er innført boligsoneparkering.

§ 2. Vilkår for parkeringstillatelse

Bostedskommunen gir etter søknad parkeringstillatelse for forflyttingshemmet til:

- fører av motorvogn som har særlig behov for parkeringslettelse i samband med bosted, arbeid og/eller annen aktivitet fordi vedkommende ikke kan gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde.
- passasjer som har særlig behov for parkeringslettelse i samband med bosted, arbeid og/eller annen aktivitet fordi vedkommende ikke kan gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde.

Søknader skal vedlegges legeattest.

Avslag på søknad om parkeringstillatelse kan påklages til kommunestyret eller særskilt klagenemnd oppnevnt av dette. Vegdirektoratet er likevel klageinstans når vedtak om avslag er truffet i kommunestyret.

Endret ved forskrift 31. mai 1996 nr. 526 (i kraft 1 juli 1996), 17 nov 1999 nr. 1177 (i kraft 1 jan 2000).

§ 3. Parkeringsbevis

Bevis for parkeringstillatelse skal med følgende tilpasninger etter 1. januar 2000 tilfredsstillende kravene som er fastsatt i bilaget til Rrek. 1998/376/EF:

- Kortets serienummer skal inneholde 11 sifre og en bokstav. Serienummerets første fire sifre skal

identifisere kommunen som har utstedt kortet, de fem neste sifre er kortets nummer og de to siste sifre skal angi fødselsåret til innehaveren av kortet. Bokstaven skal angi innehaverens kjønn ved hjelp av M for mann eller F for kvinne.

- Hvit N som bakgrunn skal omgis av hvit ellipse og kortet skal betegnes som EØS-modell.

Tillatelsen skal gis av kommunen for begrenset tid, maksimalt 5 år, men ikke for mindre enn 2 år. Ved periodiske behov kan det likevel gis tillatelse for kortere tid.

Navn og bilde av den forflyttingshemmede er plassert på bevisets bakside.

Parkeringsbeviset skal ved parkering plasseres med forsiden godt synlig bak frontruten. Beviset skal forevises ved kontroll.

§ 4. Utlending i Norge/kjøring i utlandet

Utlending som i hjemlandet er gitt parkeringstillatelse for forflyttingshemmede, kan parkere som nevnt i § 1. Som bevis for slike parkeringslettelse skal godtas tillatelse som inneholder det internasjonale symbolet for funksjonshemmede og som inneholder navn på den berettigede eller kjennemerket for kjøretøyet. Bevis utstedt etter § 3 har gyldighet i utlandet i den utstrekning det enkelte land fastsetter.

Endret ved forskrift 17 nov 1999 nr. 1177 (i kraft 1 jan 2000).

§ 5. Tilbakekalling

Kommunen kan trekke tilbake gitt parkeringstillatelse ved misbruk eller ved endrede forhold som gjør at kravene i § 2 ikke lenger er tilfredsstillende.

Den som har fått parkeringstillatelse etter denne forskrift, har plikt til å underrette kommunen om endrede forhold som kan ha betydning for tillatelsen. Vedtak om tilbakekalling kan påklages etter reglene om klage i § 2.

§ 6. Overgangsbestemmelser

Tillatelse gitt i medhold av tidligere forskrift av 21. oktober 1983 om parkering for bevegelseshemmede er gyldige etter sitt innhold, men ikke utover 2 år etter denne forskrifts ikrafttredelse.

Parkeringsbevis som er utformet etter kravene i tidligere ordlyd i § 3 i denne forskrift, er etter 1. januar 2000 gyldig til bruk i Norge inntil utløpet av bevisets gyldighetstid.

Endret ved forskrift 17 nov 1999 nr. 1177 (i kraft 1 jan 2000).

§ 7. Dispensasjoner fra parkeringsforbud

Disse forskrifter berører ikke skiltmyndighetens adgang til å gi dispensasjon fra skiltede parkeringsforbud innenfor sitt myndighetsområde etter forskrift om offentlig trafikkskilt.

§ 8. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. mai 1994. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 21. oktober 1983 nr. 1581 om parkering for bevegelseshemmede.

Vedlegg 3 – Utledning av revisjonskriterier

Undersøkelsens problemstilling 2 er følgende:

Behandler Drammen Parkering KF søknader om parkeringstillatelse for forflyttingshemmede i samsvar med gjeldende regelverk?

Dette har revisjonen delt opp i tre delproblemstillinger. For hver av disse har revisjonen utledet revisjonskriterier. Kriteriene er ikke nødvendigvis uttømmende for ethvert krav som stilles til alle sider av Drammen Parkering KFs forvaltning av parkeringstillatelser til forflyttingshemmede. Kriteriene er oppstilt etter revisjonens vurdering av hva som er det sentrale, basert på en vurdering av virksomhetens egenart og regelverket den forvalter.

Delproblemstilling 1:

I hvilken grad opplyser Drammen Parkering søknader om parkeringstillatelse til forflyttingshemmede forsvarlig?

Til denne delproblemstillingen har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier:

- Drammen Parkering KF må systematisk innhente og dokumentere alle opplysninger som er nødvendige for behandling av søknaden.
- Drammen Parkering KF må overholde forvaltningslovens regler om
 - avgjøre saken uten ugrunnet opphold og foreløpig svar,
 - utredning av saken og
 - notatplikt i forbindelse med samtaler og observasjoner.

Kilder og begrunnelse:

Forvaltningsloven § 17 fastsetter at saken skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Revisjonen legger til grunn at Drammen Parkering KF systematisk må innhente og dokumentere alle opplysninger som er nødvendige for behandling av søknaden. I dette ligger også at man må gjøre søkeren kjent med opplysninger om ham eller henne man får under saksbehandlingen, jf. § 17 annet ledd.

Etter forvaltningsloven § 11 a skal saken forberedes og avgjøres uten ugrunnet opphold. Dersom saken ikke kan behandles innen en måned, skal det sendes foreløpig svar.

Forvaltningsloven § 11 d annet ledd fastsetter at dersom det ved muntlige forhandlinger, konferanser eller telefonsamtaler av en part gitt nye opplysninger eller anførsler av betydning for avgjørelsen av saken, skal de så vidt mulig nedtegnes eller protokolleres. Det samme gjelder iakttakelser tjenestemannen gjør ved befaring m.m. Revisjonen legger til grunn at dette som det klare utgangspunkt medfører at Drammen Parkering KF skal sørge for at innhold i telefonsamtaler med behandlende lege eller andre, samt saksbehandlers eventuelle egne observasjoner, føres som notat i den enkelte sak.

Delproblemstilling 2:

I hvilken grad vurderer Drammen Parkering KF søknader om parkeringstillatelse forsvarlig opp mot kriteriet for parkeringstillatelse i forskriften § 2 første ledd og bestemmelsen i § 3 annet ledd?

Til denne delproblemstillingen har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier:

- Drammen Parkering KF må foreta helhetlige og skjønnsmessige vurderinger av den enkelte søknad opp mot kriteriet om «særlig behov» for parkeringslettelse.
- Vedtakets begrunnelse må vise hvilken funksjonsevne/ forflytningsevne Drammen Parkering KF legger til grunn at søkeren har.
- Alle sider av søkerens behov for parkeringslette skal vurderes og vektlegges.
- Alternative løsninger til parkeringstillatelse bør pekes konkret på (der relevant).
- Parkeringstillatelsens varighet bør normalt begrunnes konkret.

Kilder og begrunnelse:

Forskriften § 2 fastsetter at søkere med «særlig behov for parkeringslettelse i samband med bosted, arbeid og/eller annen aktivitet fordi vedkommende ikke kan gå eller har store vansker med å bevege seg over noen lengde» har rett til parkeringstillatelse for forflyttingshemmede. For både sjåfører og passasjerer gir kriteriet «særlig behov» anvisning på en skjønnsmessig vurdering av helheten i søkerens situasjon. Dette er også tydelig understreket i Samferdselsdepartementets og Vegdirektoratets retningslinjer, se særlig side avsnitt 2 og 3. Vilkåret er formulert likt for sjåfører og passasjerer, men er ulike i innhold: For en passasjer vil andre muligheter være åpne enn for en sjåfør, eksempelvis kan passasjerer stige av/ på bilen, om nødvendig bli fulgt inn av sjåføren, før sjåføren deretter parkerer bilen på ordinær parkeringsplass.

Etter revisjonens vurdering er i prinsippet alle situasjoner med behov for parkeringslettelse i prinsippet relevante – også situasjoner av mer sosial karakter. Eksempelvis kafebesøk eller ved parkering for deltakelse i frivillige lag og organisasjoner. Revisjonen viser til at forskriften § 2 bruker uttrykket "i samband med bosted, arbeid og/eller annen aktivitet" (understreket her). Veilederen (side 6 fjerde avsnitt) sier videre at behov i forbindelse med fritid kan medføre at tillatelse bør gis. Her er det også understreket at alle typer aktiviteter skal tas med i vurderingen.

*(Det følgende kan kanskje tas med under vurdering, for å nansere kritikken vi trolig kommer med: En annen sak er at det nok skal mye til før parkeringsbehov i rent sosiale sammenhenger alene vil være tilstrekkelig til å utløse rett til parkeringstillatelse, jf. forskriftens bruk av uttrykket *særlig* behov for parkeringslettelse. Men behov for parkeringslettelse i forbindelse med sosiale gjøremål og fritidsaktiviteter kan tenkes, i noen tilfeller, å være det som *samlet* sett gjør at det foreligger et særlig behov i forskriftens forstand, når dette behovet kommer i tillegg til behov for parkeringslettelse i forbindelse med arbeid, bolig, medisinsk behandling med mer.)*

Forvaltningsloven § 25 og alminnelige prinsipper om god forvaltningsskikk stiller krav til et enkeltvedtaks begrunnelse. Revisjonen legger til grunn at Drammen Parkering KF i det enkelte vedtak konkret må angi hvilken funksjonsevne/ gavevne/ forflytningsevne man legger til grunn at søkeren har. I de tilfeller der søknaden avslås fordi behovet for parkeringslettelse kan avhjelpest på andre måter enn gjennom parkeringstillatelse, bør vedtaket i størst mulig grad peke konkret på hvilke alternativer Drammen Parkering KF ser for seg.

Forskriften § 3 annet ledd fastsetter at kommunen skal gi parkeringstillatelse for en begrenset tid, maksimalt 5 år, men ikke mindre enn 2 år. Ved periodiske behov kan det likevel gis tillatelse for kortere tid. Revisjonen legger som utgangspunkt til grunn at parkeringstillatelsens varighet bør begrunnes konkret i det enkelte vedtak, men noen saker kan være så åpnebare at nærmere begrunnelse for tillatelsens lengde nærmest må regnes som overflødig.

Delproblemstilling 3:

I hvilken grad behandler Drammen Parkering KF klager på vedtak om parkeringstillatelse forsvarlig?

Til denne delproblemstillingen har revisjonen utledet følgende revisjonskriterier:

- Drammen Parkering KF skal gjøre de undersøkelser klagen gir grunn til, og selv gjøre om vedtaket der det er grunnlag for det.
- Blir vedtaket ikke gjort om, skal saken sendes klagenemnda straks den er tilrettelagt.
- Habilitetsreglene i kommuneloven § 40 tredje ledd bokstav c må overholdes.

Kilder og begrunnelse:

Forvaltningsloven kapittel VI har regler om klage og omgjøring. Paragraf § 33 annet ledd fastsetter at underinstansen – her Drammen Parkering KF – skal gjøre de undersøkelser som klagen gir grunn til. Underinstansen kan selv endre eller gjøre om sitt vedtak. Dersom det ikke blir gjort, skal saken sendes klageinstansen straks den er tilrettelagt, jf. § 33 fjerde ledd.

Særlige habilitetsregler gjelder. Etter kommuneloven § 40 tredje ledd bokstav c. Se også Sivilombudsmannens uttalelse i sak 2011/1369 der det er understreket at det ikke er noe i veien for at saksbehandleren kan delta i underinstansens klagebehandling, men det må da gjøres et tydelig skille mellom hva som er underinstansens og klageinstansens klagebehandling. Tilretteleggelse, i form av å utforme saksfremstilling til klageorganet, medfører inhabilitet i forhold til videre klagebehandling.

Vedlegg 4 – Daglig leders uttalelse i brev av 14. november 2016

DRAMMEN
KOMMUNE

Til Buskerud Kommunerevisjon IKS

Dato
14.11.16

Vedrørende undersøkelserapport forelagt til uttalelse

Daglig leder i Drammen Parkering KF er forelagt Buskerud Kommunerevisjons utkast til rapport for *praktisering av regelverk ved søknadsbehandling og tildeling av parkeringskort for forflyttingshemmede* til uttalelse.

Som redegjort i rapportens innledning er rapporten bestilt fra Drammen Parkering KF med bakgrunn i virksomhetens ønske om en gjennomgang av saksbehandlingen ved søknads-, tildelings- og klagesaksbehandling av parkeringstillatelse for forflyttingshemmede.

Rapportens vurderinger og anbefalinger gir avklaringer vedrørende eksisterende praksis, samt gode innspill for videre tilpassninger og forbedringer av saksbehandlingen.

Endelig rapport vil bli fremlagt styret i Drammen Parkering KF.

Med vennlig hilsen
Drammen Parkering KF

Claus Mølbach-Thellefsen
daglig leder

Drammen Parkering KF
Postboks 7500
3008 Drammen
Besøksadresse: Wergelands gate 13,
3019 Drammen
Tlf. 32 04 00 00
www.drammen.kommune.no
Org. nr. 890482624